

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai legyenek lapjánk.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Éves díjra 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadást felelős: Forráster Gábor az OMGE igazgatója.
Fülső és alsó fedél: Hoffmayer Károly az OMGE szerkesztő-igazgatója.
Tulajdonos: Husztyi Béla az OMGE elnöke.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Fülöp-át 25. szám

Kéziratokat a szerkesztőség csak küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. május 26. d. u. 4 ó. Mezőgazdasági szesztermelők orsz. egyesületének választmányi ülése.

1900. május 29. d. e. 11 ó. Fesztettiszobor-bizottság ülése.

1900. május 30. d. u. 5 ó. Országos törzskönyvi bizottság ülése.

1900. június 7. d. u. 4 ó. Az OMGE. igazgató-választmányának ülése.

Nemzetközi kapológép-verseny.

Az OMGE, úgyis mint a Gazdasági Egyesület Országos Szövetségének központja, és a Nyírárdmogyai gazdasági egyesület által rendezendő nemzetközi fogatos kapológép-verseny május hó 31-én tartatik meg Tötmegeyeren.

A versenyen részt vesz 6 drb, különböző szerkezetű, egytagu és 5 drb, különböző szerkezetű, többtagu fogatos kapológép.

A verseny d. e. 9 órákor kezdődik. Vonatok egy Budapest, mint Pozsony felől kellő számban közlekednek. A versenyter közvetlenül a vasútállomás mellett fekszik.

Felkérjük az érdeklődő gazdaközönséget, hogy a versenyen minél tömegesebben résztvevni sziveskedjenek.

A rendező-bizottság.

Meghívó

az Országos Törzskönyvelő Bizottságnak f. évi május hó 30-án, szerdán, délután 5 órákor a Köztelken tartandó ülésére.

Főtárgyak:

1. Új tenyészállatok felvétele.
2. A földmivelési minisztérium válasza az állami tenyészetek orsz. törzskönyvelése tárgyában.

Kostyán Ferenc s. k.,
elnök.

A gabonaárakról.*

A gazdaközönségre nézve rendkívül fontos a termények legjobb értékesítésének kérdése. Hisz ez már magából a termelékeny gazdálkodás fogalmából következik, melynek utolsó felvonását képezi a termények értékesítése. Az idő, hely és viszonyok legjobb kihasználása, a produktumnak a gazdára nézve legmegfelelőbb újabb produktumba való áttele, az egyéni vagyának, élvezetnek az értékesítés érdekében hozott korlátozásai képezik a kapitalitás fundamentumait. A termények legjobb értékesítésére irányzott minden utamatás megbecsülhetetlen értékű a jövedelem emelésére már akkor is, ha csak egyes fix pontokat jelöl ki, melyeken az értékesítés kérdése megoldandó.

Hasonló észlattal, bár nem mint új dolgokat, közlöm az alábbiakat, melyekben csupán a gabonaműveknek adás-vevés útján való értékesítéséről figyelembe veendő körülményekre terjeszkedem ki.

Régén elfogadott elv, hogy a gabonaművek áralakulása nem hódol az általános

* Jelen cikk általánososságban tárgyalja ugyan a gabonaterékesítés kérdését, de az áralakulásra befolyó tényezőket gyakorlati szempontból is megvilágítván, an ak közlését hasznosnak véljük úgy időszükségteől fogva, mint arra való tekintettel is, hogy a gazdaközönségnek az értékesítés ma még megjelölésén elhangyolt ügyével mindinkább nagyon figyelemmel kell foglalkoznia.
Szerk.

ártórvényeknek, vagyis a kereslet és kínlat egymáshoz való viszonya csak igen kis mértékben regulátora a gabonaár-hullámzásnak. Ezt eklatánul bobizonyította a mult év, mikor maga a földmivelésügyi miniszter nem tartotta fölöslegesnek a gazdaközönséget figyelmeztetni arra, hogy ne dobják piacra gabona-árúkat, mert a gabona-árak, különösen a buza-ár feltétlenül magasabb pozíciófot fog elfoglalni. A magas ár még a mai napig sem következett be, bár mellesleg megjegyzem, én is csak lakoztam a miniszter véleményéhez.

Az áralakulásra legnagyobb potenciálja a tőzsdének van, hol igen gyakran a gabona-áralakulások mesteresebben idéztetnek elő. Nem lehet eléggé hangsúlyozni azt a fontos elvet, hogy a gazdaközönség ne azonosítsa magát a tőzsdével. A tőzsde nem megbízható kifejezője a tényleges viszonyoknak és ha ezt a gazdaközönség figyelembe veszi, nem egy ellene irányuló, nyereszkeskedő spekulációt juttathat eszébe, saját énjé javára. Mert az ilyen spekulációk sohasem realitások, hanem csak papírosan épülnek föl és ez egyik szokott manőverre a balise-pártnak; t. i. deprimálni az árt a papírosan.

A tőzsdei spekulációk elenyosulozására feltétlenül szükség van a üzleának tartaléktőkére, melyvel önfentartási és üzem-folytatási költséget fedezi a gabonaárak lehagolttsága idején ily esetben, míg tehát a gazda a kedvezőtlen árak miatt nem bocsátja fölösleges gabona-készletét árva, nagyon fontos szolgálatot tehetnek a kisebb termelőnek az erős állapot szervezett gazdasági hitelszövetkezetek.

Az árak alakulására a következők figyelembe vételével lehet megközelítőleg következtetni.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. sz.

Az **Adriance**, Platt & Co. nev-yorki gyár

világhíró

Adriance fűkaszálok

Adriance marokrakók

Adriance kévektőtaratógépeinek

kizárólagos magyarországi képviselőite.

la. aussigier Rzgálicz

A **V.Vormorel** villafrenchei gyár világhíró

"Eclair" peronospora feceskendőinek

"La Torpille" kénporzó- és

"Excelsior" szénkőszűrő

gépeinek

la. sublimit Kénpor

Dr. Aschenbrandt-féle bordósi és rézkénpor

és mindennemű szőlővédekezési anyagok és szerek bevásárlási forrása.

1. Milyen a nagyobb gabonatermelő országok kivélté produktuma? Az ebből vont következtéseknél alkalmazott áralakítás szabályok tökéletesen érvényesülnek, ha a következő hatékony tényezők fenn nem fordulnak.

2. A nagy államok politikai irányva a tökéletesletet illetőleg. Pl. ipari vállalatok alapítása.

3. Rendkívüli körülmények és azok kimenetele. Pl. háború.

4. A gazdalközönség pénzügyi helyzete, melyre nagy befolyással van a 2. pont alatti.

5. A közlekedési eszközök milyensége. Pl. vízi vagy szárazföldi út?

6. A gabonatermelők vámtételei. Ide érttem a szabadraktárt, őrési engedélyt és hasonló vámforgalmi frakciókat.

A gabonatermelés ára általában ősztől tavaszig normális körülmények mellett progresszív irányzatot mutat. Ez nagyon természetes is, mert az árba tudatik be a kezelési költség, mi tavaszra adja a legnagyobb summat vagyis ekkor áll be a gabonának maximuma.

Előesetli a maximumot egy másik körülmény is. Tudniillik fokoztatik a gabonatermelők iránti kereslet a gazdalközönség által is, kik ekkor eszközlik a vetőmag-kiváltást.

A gabonakészlet a folytonos fogyasztás miatt ősztől tavaszig már folytonosan esőkentetvén, ez újabb fogyasztás hozzáadásával még inkább beveszedik, mi hatással, ha csak a hat pont alattik közül valamelyik tényező ellenkezőkép nem hat: a magas árakban érezeti.

Speziális hazai viszonyaink között a gabonáknak névze számozottvó tényező a folyók hajózhatási időtartama is. Tekintve azt, hogy a Kelet olecsóbban termel, mint mi; az olecsó folyami szállítást khasználva, olecsó gabonát hoz forgalomba, melylyel a magyar bura a konkurencziát ki nem állja. Bár a Vaskapunál endesedő sulyosabb várnkok ez némileg ellenzőlyozható; mégis, minthogy a Balkán nem feltétlenül van a Vaskapura utalva, mert felhasználhatja a szabályozatlan Dunát a vám kikerülése, mint bizonyít az 1898-ik statisztika is,*) azért állandó számozottvó tényezőként állíthatjuk föl a folyók hajózhatóságára vonatkozó időjárást.

A gabonáknak nem maradnak hatás nélkül a szabadraktárak sem. A szabadraktár a szabadrakerekelemeknek egyik szőlőttje és kijelöli a fogyasztóközönség számára olecsó kínálattal biztosítást. Ezért járulékos része a vámtétel. A behozott bálkángabona szabadraktározatra, megkapja a vámtétel kedvezményét. Ezen vámtételnek féltvó kamatja az importáló zsebébe vándorol, bár itt az volt az intenczió, hogy ez a ár csökkentéseére fog szolgálni.

Amde a bálkángabona a beföldivel améllük is konkurrálhat, hogy e kamatnyereséggel az ár kevesbitlené; minek folytán a kamatnyereség valóságos behozatali prémium; vagyis mással szóval a külföldi mezőgazdaság istápolása a hazai elnyomásával.

A termelő pénzügyi helyzetének romlását és így közvetve a gabonáról hanyatlást idezi elő az adás-érvényesség, a gabona

bonaellátást ügylet. Biróságuk koraszóró jogi feladatát jellemzi ama magatartás, mely szorint az ily ügyletekre névze is kiterjesztette az uszavortés fogalmát.

Gazdalközönségünk egy részében nem természetes a hitelszükséglet, hanem ápolják ezt benne a könnyelműség és a pénzátadás uszorsók, kinek ellensúlyozására szükségés, hogy gazdalközönségünk vágyainak kielégítését vagyoni viszonyainak megfelelő szűkebb korlátok közé szorítsa. De ha mégis hitelle van szükségés, ez tő az előváltott ügyletben keresse, mely határtalan kamatot róhat fejére, hanem forduljon a pénzintézetekhez.

Nem feltétlenül követendő, de minden esetre megszívélendő az a sokak által hangoztatott tanács, hogy a gazdalközönség kerülje minden nagyobb szabású rizikót, közép magas árak mellett bátrán becössása áruba gabonakészletét, melylyel egyzersmind a hitelszükségletet is elkerülheti.

Azt hiszem nem végeztem fölöleges munkát, hádon ezeket a gazdalközönség elő terjesztetem.

Schmitt Sándor.

NÖVÉNYTERMELES.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Kölestermelés.

☞ A köles iránt ezidén fokozottabb mértékben nyilvánul az érdeklődés jeléül annak, hogy az abnormis időjárás, sok helyütt ezen későn vethető növény természetese kénszerűsíti a gazdát. A kölesnek mindenesetre nagy előnye, hogy magtermeles május hó közepétől június déjéig, zöldreteremlyel pedig egészen július hó közepéig vethető és a mi az Alföldön jelentősen fontos, a szárazságot is jól tűri; e tekintetben a későn vethető növények közül csak a muhar tesz túl rajta.

A magkereskedők árjegyzékében sokféle kölest találunk ugyan felsorolva, de azért a hazánkban természetesen szokott közönséges, bugás káskölesnek egyik sem tesz túl. A kölestől kölesfélek — a mint ez összehasonlítva termelői kiérletelmél kitűnt — egy a magtermés nagyságában, mint a termelt száraztármány minőségében messze mögötte állnak a mi közönséges kölesünknek. A külföldi kölesféleknek tenyészidéje sokkal hosszabb, tehát sokkal későbbben érnek meg, ami különben a késői vetésnél nagy hátrány; kénsébebbek, a talaj iránt jóval nagyobb igényeket támasztanak, a szárazságot sem tűrik oly jól; száruk vastagabb, durvább, szőrösebb, leveleik sáosabb s így rozsabb minőségű takarmányt adnak, szénáráv zárításuk pedig különösen az ősz i időben sokkal bajosabb.

Összehasonlítva közönséges pirosmagú bugás és francia gyöngy kölest vetettünk, a mult évben május 13-án, magtermeles céljából. A közönséges köles augusztus 3-án, a francia szeptember 4-iken került kasza alá; a míg tehát a magyar köles 82 nap alatt megért, a francziának 114 napra, vagyis egy teljes hónapnál több időre volt szüksége. A míg a magyar köles kaszálási idejének 100 kgr. magot adott, a francia köles magtermése 344 kgr. tott ki vagyis 656 kgrmmal kevesebbet. Ugyanílyan feltűnt volt a különbség a 2—3 év előtt összehasonlításul vetett magyar és szenezáli között is.

Részemről tehát csakis a közönséges magyar káskölesnek vétését ajánlom egy magtermeles és francia gyöngy kölest vetettünk. A közönséges magyar kölesnek szárga, piros, szürke és férszernű félségei vannak. Nyáron termelése a pirosmagút (melyet helytelenül paprikakölesnek is neveznek) tár-

tom a legjobbban, mert gazdagon fizet és nagysemly; állítólag ez adja egyuttal a legjobb kását.

A kásköles mint említettünk, május hó közepétől (Délmagyarországon május elejétől) június derekig vethető; magtermése céljából azonban csak június derekig cselészvó vetni. Megjegyzem, hogy a korai (május) vetés biztos eredményt s nagyobb termést ad, mint a késői, mert habár a szárazságot jól tűri, mégis taróssabb szárazság esetén fejlődésében elmarad, különösen, ha elvételése után fejlődésnek elől szárazságban 1—2 kiadó esőt nem kap. A köles eleinte lassan nő, de ha egyszer erőre kapott, akkor növekedésében rohamosan halad előre.

Jó erőben álló földek a kölesrel keltető termelés is tiszvó, a mennyiben a kalászosok lekérülése után nyomban felszántott tarlóba vethető, devidékben, magtermeles, máskülöben azonban csak zöldtakarmánytermelés céljából.

A köles legjobbban díszlik a jórőben álló homokos talajokon, különösen, ha kissé mélyebb (de nem nedves) fekvésű; a középkötő tésűi vályogtalajokon is jól tenyészik, ellenben a hideg agyagtalaj nem felel meg kívánalmának. Gyepterületeken, kiszáradt iszapos földeken (főleg a közép- és a talaj felső rétegekben) (földek) igen gazdagon fizet, de nem ritkán egytelvényes szántásba vetett köles.

Máskülöben azonban a köles grommentes s porhanyó földet kíván; rögs földbe vetve a magnak nagy része nem kél ki. A köles földjét tehát ismételt szántással, jó apróra kelt megmunkálással és pedig sanál inkább, minél közelebb a talaj már természetesen fogva; a vetészántást legjobb a köles elvételése előtt egyhány nappal elvégezni. — Sorvetőgéppel a kölest a rendes gabonaszortóvalóvárga vessük, két holdanként 22—28 kgr. magot számítva a vetőmag és a talaj minőségése s a vetés ideje szerint. Tűsűtve esetén a bugás virágzat nem fejlődhetik a kölestől, de a későbbi esetben a köles eleinte lassan nő, majd a gyomok elnyomhatók. Korai vetésnél, porhanyó talajba vetve 22—24 kgr., késői vetésnél közelebb talajba vetve 26—30 kgr. vetőmagot kell számitanunk.

A viszonylag apró kölesmagot mélyen áltakarni nem szabad; az áltakárás mélysége közöttebb talajon 1 cm.-nél, száraz homok talajon 1½ cm.-nél mélyebb ne legyen; vetés után hengerezni, a kikelt és legalább 4 levélben levő kölestévet pedig megfogasonál cselészvó. A köles éretést a gazdának nagy figyellel kell kísérnie, mert a túlerépt meg könnyen kipereg. A mint a buga felső ágai megmarulnak s ugyanott a magvak a takaró levelekkel együtt száradni kezdenek, a magot, nyomban hozzá kell fogni az aratáshoz. A levigott kölest legjobb azonnal az aratás után kis kévébbe kötni és csomokba vagy bábokba állítani, a hol az utónérs tökéletesen véghez fog menni. A renden hosszabb ideig fekvő köles termesebb vesztésegek nélkül ally takarítható föl. A megszáradta kölest pontosan szekerrel kell behordani s lehetőleg azonnal lecsélni, mert bolygókra káta a megfúllás veszedelmének lehet kitéve. A kicséplést kölesmagot elérté vónyan kell rétegezni s többszörösen átfontani, mert könnyen f. lemelegszik és megduszosodik.

A magköles szármája jó takarmányt ad, feltéve, hogy tökéletesen kiszáradt, rájuk el tölre. A köles szármájának tökéletes megszáradása (különösen a késői vetésnél) azonban nem mindenkor sikerül. Ilyenkor legjobb az egészet beszómolozni; a máskülöben könnyen romló köleszalmán ily módon kitűnően eltartható.

A zöldtakarmányt, de el nem fogyasztott takarmánykölest is, az ő időjárás annak tökéletes megszáradást kétségese teszi, lehelyesebb beszómolozni.

Megjegyzem még, hogy a kölest éppen ezidén, a május fagyok által megtámadott, korán

*) 1898-ban 5.000.000 q. jott föl a Dunán és ebből csak 1.000.000 q. a Vaskapun át.

vetett eszméjé feljavitására is használhatjuk, a fagykór nagysága szerint 10—14—20 kgr. magot pergetve az elözletlen megfogalom csalámadé közt.

Kerpely Kálmán.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

A tej mennyiségét és minőségét befolyásoló körülmények.

I.

A magyarországi tehénzetekben elért tejelési eredmények lehetnek ugyan egyes esetekben kielégítőek, de általában véve nem azok. Nem azok pedig azért, mert kevés tehénzet van az országban, amely a darabonként és naponkénti 6 liter átlagnál többet tudna kimutatni, sőt ezen mennyiségben rendszeresen bent foglaltak a borjú által elszoptott tej mennyisége is. Alapul véve most már a tízrekenéti 8 filléres árt, — amely árnál jobban várósoktól távolabb eső helyeken nem igen értékesíthető a tej — oda jutunk, hogy a tej utáni herétel alig fedezi a takarmányozási kényszereket s így vajmi csekély leend a tehénzet jövedelme.

Ha viszonyítjuk ezt azon adatokhoz, melyet itt a beföldön is, de még inkább a külföldön láthatunk, ahol az álló állag nem 1800, de 3000—4000 liter, ahol nagyobbak ugyan a hiadatok, de természetesen nagyobbak a bevételek is, úgy arra a következtetésre kell jutnunk, hogy tehénzetünk igazán hasznos ható csak az esetben lehet, ha az álló állag a 2000 liter meghaladja és pedig annál hasznos hatóbb, minél inkább meghaladja ezen állagot.

Hogy olyan kevés tehénzet van az országban, amellyel a 2000 liter állagot meghaladják, annak egyrészt az az oka, hogy az utóbbi években igen sok tehenet importáltak csak természetesen, hogy az alkalmakor nem a legjobb, de ellenkezőleg a legrosszabb tejjeltek vásárolhatók be, mert a külföldi tenyésztő első sorban megmagának tartja meg a legjobb tejjelket. Az ilyen rosszul tejjelket pedig nem könnyű jól tejjelkévé átváltatni s nem is lehet másként mint tudással, akaratral és következetességgel. Ez a három kellék pedig nem egyesül minden magyar gazdában s — valjuk be nyíltan — nagyon sokan nem tartják szem előtt azon szabályokat, amelyeknek szem előtt tartásával jobb eredményeket lehetne elérni.

Nem akarok a helyben a tehének takarmányozásával foglalkozni, hisz nemrég is jelentek meg erre vonatkozó közlemények a lapok hasábjain, de rá akarok mutatni azon tenyésztési hibákra, melyeket a gazdák legtöbbször elkövetnek.

Igen nagy hibának tartom első sorban is az iszók késő befedetését. Az ország nagyon sok tehénzetében csak 2¹/₂—3 éves korban becsatítják bika alá az iszót, pedig az ilyen késő befedetett iszóból jól tejjel ténben már nem lehet. A tejjelőképesség kifejlesztésére ugyanis okvetlenül szükséges, hogy a tejjelválasztó szervek az állat fiatal korában yötessenek igénybe. Ha ez meg nem történik, szárazságot légyen bármilyen, kifűző tejjelőből az iszót, nem lehet bőlőse jó tejjel, miként azt számos példa nap-nap mellett igazolja. Okvetlenül szükséges, hogy az iszót 18—24 hónapos korban bika alá kerüljön, erre a kora tehát ki kell fejlődnie lennie, s mi természetesen csak megfelelő ápolás és takarmányozás mellett lehetőségek. Ha ebben a korban, — amikor a test nincs még minden irányban kifejlesztve, — tölték bika alá kerül, az a gyakorlatilag szerves fejlődése előlére helyeztetik; a folytonos működés, a fokozott vér-

áram, hatalmas fejlődésre készíteti azokat. Ha ellenben az iszót testének fejlődése már be van fejezve, ha pl. 2¹/₂—3 éves korban adatik bika alá, a szervezet el nem mirigyesezhetik, az állat nem lehet jó tejjelő. Ösmerek szimmenthái tehénzetet, amely csupán a

gondnal a tenyésztetbe besorolandó egyedek megválasztásánál, amely alkalmammal legelő sorban a szűlők származását, azok tejjelőképességét, méltasság figyelemre s csak akkor, ha e tekintetben kívánalmunk kielégítettik, bíráljuk a test formáit is, mert jövedelmző-

62. ábra. Finom gyapjas merinó anya, ell. 1898. jan. (Tenyésztője: Beretold Lipótné grófok árkádalmi uradalmá.)

tulkeői fedezetés miatt tejjelő képességét csaknem teljesen elvesztette. A téplélek miatti lassu fejlődés pedig határozottan megölője a tejjelő képességnek. Nincs a világon egyetlenegy lassu fejlődő szarvasmarha, amely jó tejjelő lenne s előbb gyorsan fejlődővé kell átválnoznia, hogy jó tejjelővé lehessen. A lassu fejlődés és nagy tejjelőképesség semmiként sem egyeztethető össze, mert a lassu fejlődő szervezet sokkalta szilárdabb lesz, semhogy mirigyei olyan mértékben kifejődhessenek, miként egy tejjelő szarvasmarháknál kifejődővé lenniök kell.

A második tényező, amely a tejjelő képességre nagy befolyással van, az átörökítőképesség s mégis azt tapasztalhatjuk, hogy ez nem méltányoltatik kellőleg. Nem akarok e tárgyalás bővebben foglalkozni, mert a „Köztelek”-ben nemrégem foglalkoztam e kérdéssel,

és szemponyjából kötségen kívül első sorban a tejjelőképesség s csak másodsorban látszik szerepel a test formája. Így járván el, lassu bór, de bizonyosan jó eredményeket érünk el, amely jó eredmények nem csupán a tej fokozódó mennyiségében, de jobb minőségében is nyilvánulhatnak, akkor t. i. ha a megválasztásnál az anya tejjelőke zirtartalmára is figyelemmel vagyunk, ami természetesen nem mindjárt a kezdet feladata s amelyre csak akkor kerülhet sor, ha tehénzetünk tejjelőjét az ohajott mértékben már megjavítottuk.

Nagy befolyással van azután a tej mennyiségére, illetőleg az állólótlagra az is, hogy a tehének tulajnyom része mely évszakban borjuzik. Ebből a szempontból nem tudom helyeseleli azon meglehetősen általánosan elterjedt szokást, hogy a tehének nagyrészt kora tavasszal leszenek borjuztatva, mert éppen

63. ábra. Elektoral-negretti kos, ell. 1897. (Tenyésztője: Dreher Antal martonvásári uradalmá.)

amidőn kísérleti adatok alapján mutattam ki, hogy még a hízának is igen nagy befolyása van ászóutódlái tejjelőképességre, mennyivel nagyobb befolyásának kell lenni az anyáknál. Tejjelőképességének iszót utódja tejjelőképessége. Nem járhatunk el tehát elegendő

ezen borjuztatási mód mellett nyírunk télen át legkevesebb, nyáron pedig legkevesebb tejet, bőlőt — miként köztudomás — a gazdának éppen ennek ellenkezőleg felelnék érdekében. Ha a tehén tavasszal borjuzik, tejjelő fog bőven, míg az őzi száraz takarmányozás

ideje el nem következett, mire hirtelen apszat, s télen át igen kevés tejet fog adni. Ha ellenben a tehen aug.-október hónapokban borjuzik, a tejlés első időszaka, mikor legtöbb tejet ad, a tél hónapokra esik; az apszás idejének bekövetkeztekor elérkezik a zöldsé-

XVII. tenyészállatvásár díjazott állatai.

A „Közlekek“ f. évi 31., 32. számaiban már közöltük a XVII. tenyészállat-

64. Ábra. Rambouillet anya, ell. 1898. (Tenyésztője: Skablica örkösi.)

takarmányozás vagy legeltetés ideje, mire a tej mennyisége ismét emelkedni fog, tehát az őszi borjuztatás nemcsak azért hasznosabb, mert a fő tejlési időszak a tél hónapokra esik, hanem azért is, mert az ősszel borjuzó tehen összesen is több tejet ad, mint a tavasszal melező, az állatok a tél folyamán gondosan ápolatnak és takarmányoztatnak, az őszi elletés a borjú fejlődésére sem lesz hátrányos, sőt tapasztalatból merített meggyőződés, hogy a borjú fejlődésére csak előnyös, ha hat hónapos korá előtt nem kerül legelőre, illetőleg csak száraz takarmányt tartanak, mert a zöldségtakarmány magas vízartalma miatt a fejlődő szervezetet annál inkább elszítja, mennél fiatalabb korban, mennél nagyobb mennyiségben jut abba. Az alig elvalasztott borjú szervezetének amugy is magas

vásáron első díjjal kitüntetett szarvasmarhák és sertések képeit. A tenyészállatvásáron a juhek osztálya is nemcsak tekintélyes számu, hanem kiváló minőségű állattal volt képviselve. A gyapjú-áraknak némi fellendülése maga után vonta, hogy az eddig elhanyagolt juh-tenyésztést sok gazda újból felkarolja. Ebben a törekvésükben igen nagy szükség van a kiváló regenerátorokra és az ezeket igénylő gazdák valóban halásak lehetnek azoknak a juhtenyésztőknek, akik dacára a juhtenyésztés csekély jövedelmezőségének, hirneves kitűnő tenyésztőket nem csak főtartottak, hanem kitűnőket is, úgy, hogy ezek a

65. Ábra. Füstgajdas kos, ell. 1899. (Tenyésztője: Wesscheim Antal gróf-börökösi, vésztői uradalm.)

viztartalmát a zöldségtakarmány még inkább fokozza, csökkentéződését nem segíti kellőleg elő, nem annyira, mint a száraz szálás, különösen pedig a szemes-takarmány.

A tej minőségét befolyásoló körülményekről a következő számban. *Kovacsy Béla.*

tenyésztetek ma is a legjobb beszerzési forrásai a tenyészjuhoknak. Természetesen az elmondottak első sorban a finom és a középfinom gyapjút termelő juhokra vonatkoznak, amint hogy a tenyész-

állatvásár forgalmából is láthatólag az ezen tenyészállatok után való élénkebb kereslet tünt ki.

Mellettek képeinken (62—67. ábra), melyek a tenyészállatvásáron Erdélyi cs. és kir. kényrepszántól felvett kitűnő fotografák után készültek, az első díjjal kitüntetett öt tenyészállat állatait mutatjuk be.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hatyry Ferenc.

A német hússzemle-törvény.

A német birodalmi gyűlésben tudvalevőleg heves ellenzéssel talált a hússzemléről szóló törvényjavaslat 14. §-a, mely a húsnak külföldről való behozatalát írtól intézkedik. Maga a birodalmi kormány sem volt hajlandó hozzájárulni az olyan intézkedéshez, mely a hús behozatalának teljes megszüntetését célozza és mely ilyen alakban a lakosság élelmézését túlságosan megnehezítette volna. Az utóbbi időben a birodalmi gyűlés többségét alkotó pártok között tárgyalások folytak a paragrafus megfelelőbb módosítása iránt és a pártok a következő kompromisszumban állapodtak meg:

14a §. *Légmentesen zárt dobozokba vagy más hasonló edényekbe zárt hús, kolbászk és egyéb keverékek felimportált húsból, a vámbélföldre nem behozhatóak.*

Egyekben a hús behozatalára nézve 1903. december hó 31-ig a következő határozatok irányadók:

1. *Friss hús* a vámbélföldre csak egész állatstebekben hozható be, melyek szarvasmarhánál, kivéve a borjakat, és sertéseknél két felet lehetnek osztva. A testrészekből a mell és a hasbát rész a tőkők, a szív a vesék, teheneknél a tügy is, természetes összefüggésben kell hogy legyenek. A birodalmi tanács fel van hatalmazva, hogy ezt az előírt más szerveket is kiterjessze.

2. *Elkészített hús* csak akkor hozható be, ha előállítás és elkészítése szerint az emberek egészségét veszélyeztető anyagot nem tartalmaz, vagy ha ártalmatlansága az emberi egészségre a behozatalnál megbízható módon megállapítható. Ez a megállapítás kivételnek tekintendő, különösen páézolt hús behozatalát illetőleg, ha néhány darabnak sulya négy kilogrammál kisebb; ez az intézkedés sonkákra, a szalonnára és a belére nem terjed ki.

Olyan hús, mely tartóssága czéljából állt ugyan vetve valamely kezelésnek, azonban a friss hús tulajdonságait lényegleg megőrizte vagy megfelelő kezeléssel azokat visszaszerezheti, nem tekintendő elkészített húsnak; az ilyen hús az 1. pontban megjelölt elbírálás alá esik.

Az 1903. december 31-dikét követő időre a hús behozatalának feltételei újból szabályozandók. A mennyiben a megjelölt időpontig ilyen újabb szabályozás nem létesülne, akkor a 2. pont alatti behozatali feltételek továbbra is érvényben maradnak.

Az új szöveg, a mennyiben elfogadják a birodalmi gyűlés, első sorban az amerikai húskészítmények behozatala ellen irányul és reánk nézve is annyian fontos, hogy ilyen készítmények bevitelére nekünk sem lehet kiállításunk.

A friss hús behozatala továbbra is meg lévén engedve, amennyiben az idevonatkozó intézkedések, a mint joggal várható, 1903. után is érvényben maradnak, ilyen hús Magyarországból is ki lesz vihető Németországba. A belső szervek nagyobb részének megzavartása természetes összefüggésben, nehezíti körülmény ugyan, de egyáltalában nem annyira, különösen megfelelő szerkezeti szállítási eszközök igénybevétele esetén, hogy miatta a

büskvitel lehetetlen volna, feltéve, hogy a kereskedelmi szerződés olyan kimintelt állagot meg, mely mellett a büskvitel használnál járhat.

Dr. H. F.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

218. kérdés. A birkákn ez évben szokottnál nagyobb mérvben lépett fel a küllások; mely eljárás lehetne ezeket pusztítani?

F. M.

219. kérdés. Az eddigi kísérleteknek alapján az eddig használt kók, részleg és felmagasítások káldolat közlők mely felel meg legjobban a lisztharment ellen s a kísérletezők melyiket ajánlják legjobban?

H. I.

220. kérdés. Nedves légkörű, jó erőben levő agyagtalaj, tehénzettel összekötött kis gazdaságnak a földmérés jelleme az az összekötött 7 forgasú változó, berendezés, tekintettel arra, hogy minden 20 hold után 10 évetek kell takarmányozni.

1. Buza, herével.
2. Here.
3. Tengeri (csinkvántó-e, vagy székelly?)
4. Árpá, herével.
5. Here.
6. Buza, tarlórépa.
7. Zabosbüköny, csalamádé, (vagy tarlórépa?)

Kérem az esetleges tővedést javítani és tudatni, hogy vajon biztosan (gyenge termés mellett is) megfelelő-e ily berendezés mellett 2 kis hold egy számos állatnak illetve egy fejős tehénnek?

K. S.

221. kérdés. A b. lapjokban hirdett rizstakarmánylizst mirre becsüldés és előnyösebb-e az árpádaránt tnyelg a borjúnevelésnél?

K. S.

222. kérdés. Zabosbüköny-takarmányt cselészeti e kévebbe kötte, keresztbe rakni; és milyen eljárás követendő?

Nem-e lehet attól tartani, hogy keresztbe rakva összüllyk?

A keresztbe rakásnál milyen kezelés követendő; mikor kell a vágás után bekötöni; milyen nagy lehet a kéve; hány kéve rakandó egy keresztbe; mennyi ideig kell a keresztet a tarlón hagyni, szikkadás szempontjából?

S. J.

Felelet.

Küllások irtása. (Felelet a 218. kérdésére.) A szóban levő elősdiék nem küllások (Ixodes), hanem a *Melophagus ovinus* (juh-tetűlég, juhküllanek) nevű rovar, mely felületet megtekintéskor nagyon h-sonlat a küllanekhoz. A Melophagus nem a borbé befuróda, található, mint a küllanek, hanem a borbé felületén vagy a gyapjufürtök között tartózkodik. A rovarok előlérese, midőn már igen elszaporodtak, legcélszerűbb a 2%-os kresolin, vagy lisol-oldatban való fúrosztás; az eredmény sokkal biztosabb, ha az állatok a fúrosztás előtt lenyírtnak.

Dr. M. J.

A szőlő lisztharment betegsége. (Felelet a 219. kérdésére.) A szőlő lisztharment betegsége ellen alkalmazott szerek közt, az eddig tárgyított tapasztalatok szerint, kétségteletlenül hatásos a kénvirág vagy az igen finomra őrölt kénpor, ha azt idejében és helyesen alkalmazzuk. Az első kénporozás ideje május vége vagy június eleje; a másodiké és harmadiké egy-egy hónappal később. Ha azonban a porozás után hamarosan olyan erős éri a szőlő, mely a kénvirágot arról lemossa, akkor az eső elmulasztja a porozást ismételni szükséges. A rézkénpor hatása még nincs oly biztonságos megállapítva, hogy azt a kénpor helyett feltétlenül és minden esetben hasonló sikerrel

alkalmazhatónak véleményezhetnők; a felmagasítások kállumra ugyanez még sokkal inkább áll.

Ujabbán igen sokan tesznek próbát a kénmáj (kádlum-sulfid) oldatával is; az eredményt többen dicserik. De itt is tekintethe kell azt venni, hogy a kénvirág már felszáraz esztendő tapasztalatai szerint biztos lisztharment-ölő szer s így addig, amíg ez más szerről is ép oly kétséget kizáró módon be nem bizonyosodik, nincs okunk a helyett egyéb szerekkel experimentálni, hacsak az esetleges balsikernek nem akarjuk magunkat kitenni.

Gy. I.

Vetésforgó takarmánytermeléssel egybekötte. (Felelet a 220. sz. kérdésére.) Mint hogy egy számos állatnak egy év alatt mintegy 45-50 q. takarmányra van szüksége és 12 q. alomszalma rá van szüksége, ezen mennyiség biztosítására legalább 4 kis hold (a 1200 [°]) szántóföldre van szükség, feltéve, hogy a gazdaság réttel nem rendelkezik és a szántó-földnek mintegy fele részén gabonafélék és kapás növények termelhetnek.

Értelemfogy. ha az illető gazdaságnak réttel nincs, a közölt vetésforgó betartása mellett 2 kis holdanként 1 számos marka nem lesz eltartható. A 7 forgasú vetésforgó pedig azért nem fog a czélnak megfelelő, mert

4. Árpá, utána tarlórépa.

5. Zabosbüköny.

6. Buza, utána tarlórépa.

7. Csalamádé.

Ha ebben az esetben a tengeri és a csalamádé megrághatózat, megfelelő természetre lehetne szénmó tartani s így 40 hold után biztosan lenne 10 számos állat takarmány-szükséglete fedelve.

Hogy csinálványt, vagy székelly tengeri termelendő-e, attól függ, hogy melyik fajta ad nagyobb termést, de ha a talaj jó erőben áll az agyagtalaj, valószínűleg tartjuk, hogy a pig-noleto tengeri fog legelőnyösebbnek bizonyulni.

Hensch Árpád.

Rizstakarmánylizst. (Felelet a 221 sz. kérdésére.) A rizstakarmánylizst rendkívül változó összetétellel bír, részint mert nagyon eltérő módon nyeriék, részint mert igen gyakran hamisítják. Ami nyeresi módját illeti, előre bocsájuk, hogy a nyers rizst két hártya borítja, u. m. az ondó, mely fás, érdes (karcos) polyaneműs és az ezüst hártya, mely nagyon szoros és lágy. Midőn tehát a rizst kopatják, először az ondó választják le róla s az öfja a rizskorpát; aztán az ezüst-hárttyát vakarják le a rizsről s az aljot a rizstakarmánylizstnak. A hárttyától megfosztott rizst most csiszolomálba kerül, ahol kövek,

96. ábra. Oxfordshire-i Iowa csok, el. 1898. (Tenyésztője: Herberstein Józsi gróf löbcsövitzli uradalma.)

benne a löher 7 év alatt kétszer fordul elő, ami rövid idő alatt löherustásra, vagyis ára vezetne, hogy löher meg nem teremne.

Ezen okból a vetésforgó okvetlenül módosítandó vagy olyformán, hogy ha lehetősége, kereteibe a luczernatermelés beillesztetik, ami különösen tejgazdaságoknál nagyon előnyös, mert jó és olcsó nyári takarmányt szolgáltat, vagy hogy az egyik here helyébe másféle takarmánynövényeket tétik.

Az első esetben a vetésforgó a következő lehetne:

1. Buza herével.
2. Here.
3. Buza, utána esetleg tarlórépa.
4. Tengeri.
5. Árpá, esetleg luczernával, különben utána tarlórépa.
6. Zabosbüköny és csalamádé.

A 7-ik nyomas luczernás lenne, amely addig meghagynánk, míg megfelelő termést ad. Mihélyt pedig meggyenül, az árpá által luczerna vetésnek és a feltölt luczernába kerülne a zabosbüköny és a csalamádé.

Ha pedig ez a módosítás nem alkalmazható, a következő vetésforgó ajánlható:

1. Buza herével.
2. Here.
3. Tengeri.

hengerek, hengerkefék stb. lisztes részeket s a csírárt választják le a rizsről, mely hulladék szintén rizstakarmánylizst elvezetés alá jó forgalomba, de rizstakarmánylizstnek mondják a rizskeményítőgyárosok is száritott hulladékaikat, minnélfogva legalább is háromféle rizstakarmánylizstet lehet megkülönböztetni, u. m. 1. azt, mely főleg a rizsszem ezüst-hárttyájából áll, 2. azt, mely a rizs csiszolása alkalmával keletkezik s mely főleg lisztből, csirából és szemterelékéből áll s végre 3. azt, mely a rizskeményítőgyárársnál keletkezik s mely a rizsnek keményítőtől megfosztott maradvéka. Ami továbbá a rizstakarmánylizst hamisítását illeti, megemlítyük, hogy az időnyire változó mennyiségű rizskorpával eszközölték, melyet finomra őrölve már a rizshatóalmomakban kevernek a liszthez, miáltal az nemcsak táptéreléből veszt, mert a rizskorpa kevesebbet ér mint az utolsó szalma, de karcos természeté miatt egészségtelen is. Ehez járulnak továbbá még azon hamisítások, melyeket a közvetítők eszközöltek a rizstakarmánylizsttel.

Ha a megbeszélte bizonytalanságoktól eltekintünk, igen jó takarmányt mondhatjuk a rizstakarmánylizstet s dicserőleg kiemelhetjük róla, hogy nagyon gazdag szirban, ámbár szirjának másrészt azon hibája van, hogy

könnyen avasodik, minnélfogva csak friss rizstakarmányszilvát és azt is csak oly mennyiségben — 1000 kg. fölöttre legfeljebb 3 kg.-ig — tanácsos a növéndékkalattokl etetni.

Az árpádaránál hajós a rizstakarmányszilvát általában összeszohosonlítani, mert utóbbinak — mint említettük — annyira változik az összetétele, hogy állig beszélhetünk átlagos összetételről. Ezért nagyjában csak annyit mondhatunk, hogy a jó rizstakarmányszilvát van akkora, sőt nagyobb táptértéke is van, mint a jó árpádarának, de a rossz (pl. sok rizskorpát tartalmazó) rizstakarmányszilvát távolról sincs akkora takarmányértéke, mint a rossz árpádarának, előbbi tehát jobb, utóbbi pedig rosszabb szolgálatot fog a borjúnevelésnél tenni, mint a hasonmőségű árpádar. Befojezősül még csak annyit mondunk, hogy állig ismerünk kereskedelmi takarmányt, melynek vásárlásánál oly óvatosságnak kellene lenniünk, illetőleg melynél oly nagy sulyt kellene a tápanyagtartalom, elemzési elemzés és romlatlan állapotban való szállításra fektetnünk, mint a rizstakarmányszilvát.

Cselkó.

67. ábra. Hámphátródon — szőlőben kereszteltetett anyajuhok, el. 1900. jan. — 15. febr. 10. (Tenyésztés: Kőrösi Lajos gróf stoma! uradalm.)

Zabosbűkköny kévékbe kötése. (Felelet a 222. kérdésre.) A zabosbűkkönynek kévékbe kötését több gazdaságban évek óta alkalmazkák, különösen azért mert a legmegelőzhető kiszáradó az ezért a megfűledésnek, penészesedésnek és ömnyegülésnek leginkább álvéletet zabosbűkkönyt áll módon kezelve jobban kiszáradható, miáltal a felemített veszőlyek maguktól elesnek.

A kévékbe kötésenek egy másik előnye az, hogy az áll takarmány a behordásnál, elrakásnál és adaglásnál könnyebben kezelhető és kezelése jobban ellenőrizhető, minnélfogva a kötéssel járó nagyobb költségeket az említett előnyök a legtöbb esetben tetemesen ellensúlyozkák.

A követendő eljárás nagyon egyszerű s abból áll, hogy a lekaszált zabosbűkkönyt, mielőtt leveleit és vékonyabb szárrészeit külön megváradnák, de a zabszárak belseje még nedves, éppny mint a gabonafélék, kévékbe kötötkék.

A kévék nagysága az alkalmazott kötelek hossza szerint változó, de szabályan tekintendő, hogy a kévék annak kisebbek legyenek, minél nyirkosabb a takarmány. Kezdőző időjárás esetén nagyobb, ellenkező esetben kisebb kévéket kötötkenek, hogy a zabosbűkköny a a kötés alatt penészt ne fogjon.

A kévéket kezdőző időben jobb kiszáradó végett eszt szétzörtán hajósak összekrakók rendszerint 8-9 végek keresztökbe történek, melyeket a tarlón szikadás céljából mindaddig kell hagyni, míg a kévékhöz kiközzött zabszárak bűtykei is teljesen szárazsáknak nem bizonyulnak.

Ha a zabosbűkköny ezt a szárazsági fokot elérte, bátran behordható és elrakható.
Hensch Árpád.

Gazdasági egyesületek mozgalmá.

A pozsonymegyei gazdasági egyesület e hó 14-én tartotta tavaszi közzgyűlést gróf Pálffy István elnökleté alatt. Horváth Jenő útkár az egyesület választmánya által elfogadott a általunk is ismertetett működési programot terjesztette elő; ennek kapcsán bejelentette, hogy ezidig a megye két közzségében fogyasztási és hitelszövetkezetek állítottak fel. Bejelentette továbbá, hogy mint 18000 kiskisza tartományokat több mint 10000 kiskisza hallgatta, hogy a kósarónó háziipari tartományon számos kiskisza nyert oktatást. Hogy szeptemberben Pozsonyban gyűmmelkülküldés és vásár, Morva-Szent-Jánoson és Szempcen szarvasmrvhalküldés és díjazás,

d) a kör számára szak- és napliepokat járat s könyvtárt létesít. Ezek után következtek a tagok s azok lőlelétszégeire, a szükikarra s a gyűlésekre vonatkozó rész. Megállapította a közzgyűlés az ezéven megtartandó szarvasmrvha-díjazások helyét; azokat Nagy-Felsőkör és Perjámoson rendezik. Az egyesület jónnan kidőgözött alapszabályainak bemutatása után az indítvány tárgyalása során elhatározta a közzgyűlés, hogy a gazdasiztekről szóló törvényjavaslat némi módosításra tárgyban felír a földmívelésügyi miniszterhez, kérvény az egész törvényjavaslaton szorvővegesben, melyben a képviselők elé öbalkjú terjesztani, előszőle véleményezéssel végül küldje meg az összes azda-ági egyesületeknek. Targyalta továbbá egy, a megye területén felállítandó czukorgyár ügylét. A lőtenyészési bizottság indítványára elhatározta az egyesület, hogy a lővenyek rendezése céljából egy magyar lovaregylet alakít.

A biharmegyei gazdasági egyesület hó 28-án Berettyó-Ujfaluban szedőversenyt rendez. A verseny teretéből a következőket említjük fel: a szántásverseny részvetem minden biharmegyei gazda, földműves saját ekével és fogatával, részvetem továbbá minden gazdasági család a használatára és gondozására bizott ekével és fogattal; a versenyen csak egyes ekékkel lehet részvetem, igazonó erőll kétős, vagy négyes ökrök, vagy lőfogat használható; minden versenyző egy 50 öl hosszú és 5 öl szélességű területet tartozik megszántani, mely miveletet minden segítség nélkül tartozik végezni; a szántott barázdnak legalább 6 hüvelyk mély és 8 hüvelyk szélességűeknek kell lenniük; a versenyzők által szántott területeket az e célból alakított bíróll bizottság fogja elbírálni, amely a versenyeknek az ekével való járasságukat is meg fogja bírálni, ugyanígy a jószágal való bánásmódjukat. A szántott területnél elbírállás alá jön: az első két barázda egyenessége, a föld tiszta levágása a barázda oldalán és fonékán, a földnek tökéletes megfordítása és fektetése, a barázda mélysége és szélessége; a szántott terület általános benyomása, a magházak egyformasága; az utolsó barázda tisztsága; a forgók tisztsága és a szántási idő. A versenyen 200 korona pénzdiájt osztanak ki.

Kivándorlás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közzgazdasági szakosztálya április 30-iki ülésében Zoltán Árpád indítványra bizottságot küldött ki Zselénki öbört gróf elnökötől a Magyarországból Amerikába irányuló kivándorlás tanulmányozására és a netálan szükségesnek mutatózó javaslatok megtételére.

Az indítvány kapcsán kifejeltődté vita folyamán Szilassy Zoltán nagyon helyesen eleve hu reménykedésnek mondotta azt a várákzást, mintha bármely közzgazdasági vagy rendőri intézkedésekkel végrelesen meg lehetne szüntetni a kivándorlást. Ez szöhszem sikertelt; bizonyára nálunk sem fog sikerülni. Minden emberben megvan az elégtelenség csirája; ez az elégtelenség jut kifejezésre a kivándorlásban akkor is, ha az általános megelhető viszonyok különben elég kedvezőek. Szilassy Zoltán ezért felvetette az országos kivándorlási ügynökség megrtmentésének eszméjét, amely ügynökség arra öbökendék, hogy az elbíráthatatlan kivándorlás lehetőleg helyes irányba tereltessek. Azaz, hogy a kivándorló magyar általvalók lehetőleg olyan országba telepítesseken, ahol valószínűleg boldogul fognak és amellett nem vesznek el szükészserőll hazükjára néve.

A kiküldött bizottság tehát nemcsak a kivándorlás okait és orvosszerőit fogja kutálni,

hanem a kivándorlás szabályozására is keresni fog módokat. Főlatata körbe tartozik ezek szerint a megélhetési viszonyok javítására és a szükséges rendőri intézkedésekről javaslatot készíteni; de egyszermind körülnézni, hol található az eddigként alkalmatosság megtelepülési terület a kivándorlók részére.

Az utóbbi szempontból ajánlom a bizottság figyelmébe megzsoltolt tartományainkat: Bosnyákszágot és a Hercegovinát.

Ezek az országok közvetlenül határunkon fekszenek. Könnyen hozzáférhetők, a tengerentúli utazásnak gyakran romboló farsadalmat, veszedelmét és a kivándorlókra így iszonyú terhet a megteremtett kivétel költésze nélkül. A magyar és osztrák közös minisztérium (ezüdszerint, egy magyar államférfi Kállay Béni közös pénzügyminiszter) vezeli a kormányzásokat, tehát nagyobb a valószínűség arra, hogy az ide kivándorló megvárhatók hozzájárulása, mintha egészen idegenbe, Amerikába vagy Ausztráliába mennék. Azonkívül a magyar életpolitikai intézet is kívánna volna virágzó magyar gyarmatokat keletkezése előtt, ahova okvetlenül gravitálnia kell a józan magyar politikának.

Bosnyákszág és a Hercegovina lakossága nem olyan sűrű, hogy erős bevándorlást meg ne bírma. 15,027 km²-en 1,568,992 lélek lakik; ezek átlagosan egy km²-re 31 lélek (Magyarország 54), a lakosság sűrűségének maximuma 62, minimuma 10 egy km²-en. A mezőgazdasági mivélsé alatt álló terület 45,97% = 23,457 km²; erdő 52,10% = 26,581 km²; terméketlen talaj 1,93% = 989 km². A mivélsé alatt álló terület egy km²-re is csak 667 lakos esik, pedig az őrsai erőteljes a termékeny talajjal, az országgyógyorlagos mivélsé kimeríthetetlen forrása.

A klíma egészséges. Bosnyákszágban nedves középEurópai, kontinentális jellegű; Szerbjevi évi középhőmérséke +9,2°C. A Hercegovinában száraz, délividéki tengeri jellegű; Mosztár évi középhőmérséke +15,9°C. A déli felekre következmény, hogy a kaporéka 700 m., tavaszi buza 1000 m., őszi kukorica 1400 m. magasságban terem. Az esők naponta év átlaga a Hercegovinában 16 mm., Bosnyákszágban 103 mm., Bosnyákszág folyóvizében gazdag; talaja termékeny, buza, rozsa, árpa, repce, zab, lóles, tengeri, burgonya, cukorzepa, dohány (leginkább a Hercegovinában), gyümölcs (különösen szilva), szőlő (leginkább a Hercegovinában stb. mivélsére és állattenyésztésre igen alkalmas. Az ország kormánygy a földmivélsé, mint az állattenyésztés fejlesztésére nagy gondot fordít.

Mind ezekhez a körülményekhez hozzávéve, hogy a közigazgatás, igazságszolgáltatás, közoktatás, közlekedés és biztonság az ezekben az országokban immáron teljesen modern színvonalon áll, indokoltan fogjuk találni, hogy Bosnyákszág és a Hercegovinát fölhirom a szobánforgó bizottság figyelmét, ha a kivándorlás szabályozását is feladatára köze sorozza.

A bosnyák-hercegovinai országok kormánygy sem tevélséte szem elöl a hasznos elemek bevándorlást. Szívesen látja és elősegíti az olyan jóvalvaló, indokoltan fogjuk találni, akik szorgalmukkal, előrehaladott mezőgazdasági ismeretleikkel önánytelensük előtt, fejlesztő hatást gyakorolnak az illető vidék lakosságára. A bevándorlás évekel ezeltől mindig megkezdődött, aminek Bosnyákszág néhány minia-letelep között.

1894-ig a betelepítés magánosok által eladott földbirtokokon történt. Az országgy kincstár szomban már akkor is segítségülre volt a bevándorlókra. Lakóházak és gazdasági épületek részére ingyen szolgáltatva a fát, kamnak néhét kölcsönt, pénzbeli segélyt, vetőmagvakat adott, sőt szükség esetén az adót is elengedte nekik.

Igy alapították százasok, vesztfaisának, porosok és hollandusok Rudolfstádt és

Windhorstot, bácsái svábok Franz Josef-fellett. Összesen 487 család 2621 lélekkel lakik ezeken a telepeken; átlagosan esik egy-egy családra 7,76 ha. termőföld, összesen 3777 ha.

A rendezésre teleplési kincstári telkekön 1894-ban vette kezdetét. Az országgy kormánygy megváránna, hogy a bevándorló tisztességgy jó erkölcsű ember legyen és családoként legalább 1200 korona középszék kimitatást lárvéljen meg. Minden család legalább 12 ha. földvel/földet kap keze alá. A kijelölt telep szabályozási tervét az országgy kormánygy készítette el a templom, iskola, paplak, középiskola helyének kijelölésével és ezeknek a középületeknek a fölépítését vele feltehető támogatja épületa stb. ingyenes átadásával.

A telepes az első három esztendőben nem fizet bért a földért. A negyedik évtől kezdve hektáronként egy korona az évi hasznóbér. Ha kifogástalanul viseli magát és szorgalmasan, rendszeres mivélsé a földet, akkor betelepítésétől számított tíz esztendő múlva az egész telek, minden további fizetés nélkül, telekényví tulajdonába megy át a használatára adott telek. Hektárja eszerint két koronájába kerül. Semmiféle kivándorló nem kívánhat és sehöl a világon nem kap jó minőségű földet ennél előnyösebb feltételek mellett.

A telepesek lakóházait és gazdasági épületeiket hát ingyen kapnak a kincstártól. Szabályszínt további támogatásra vagy segítségére nem számítatnak. Hanem azért rossz termés vagy egyéb elemi csapás esetén az országgy kormánygy rendszeres fölmentésüket a tized fizetésé alól és gyakran részessít öket kammentkeltől kölcsönben is. Természetesen egyedül akkor, ha az ilyen segítség megfelelően idokolva van.

Az 1894-től 1898-ig terjedő négy esztendő alatt nyolcz járásban 441 bevándorlót szállt 2646 lélekkel telepedett meg a főnévű vidék fölletek mellett. Amint eddigéle megtehlét, valamennyien igen meglegedettek sorországgy.

A mezőgazdaság terhel között első helyet foglal el a termés után középszékben fizetendő tized, dézsma. A tized levonása után a földesur (bég) egy harmadot (tretina) kap a termésből; ez a teleplésnél elcsik, mert kincstári béröl. A közmmunkaváltság 3 korona fejenként és évenként, a 4%a birtokterület és házterület után mindig a tulajdonos fizeti; az apró marhaadó kecskénél 44 fillér, juhnál 24 fillér, sertésnél 60 fillér darabonként. Amint látjuk, ezek a terhek sem olyan súlyosak, hogy utját álhának a boldogulásnak.

Szokolay Kornél.

VEGYESEK.

Ma! számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei.	Oidal	831
A gabonakereslet.	831	
Kivándorlás.	836	
Gazdasági egyesületek mozgalmá.	836	
Névszótár.		
Kölestermelés.	839	
Állattenyésztés.		
A tej mennyiségéről és minőségéről befolyásoló körülmények.	833	
Állattenyésztésügy.		
A német huszmlé-törvény.	834	
Levélvárszék.	835	
Vegyesek.	837	
Kereskedelem, földse.	840-341	

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjtényére a VII. ker., Kerepesi út 72. szám alatt hátkam megtekinthető a hétfői és az ünnepek követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Hétfői és az ünnepek követő napokon a múzeum zárva van.
A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-keszmegeállóból a Kerepesi-utca; a városház VII. ker., Alse-erdőutca száján; a városház metró VII. ker., a Kényeszer utca száján van.

A magyar kir. földáni intézet muszma a közönségszolgálati ügyekről minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délelőtt 10-14-ig, egykor személyenként belépgő díj feltételek után tekinthető meg.

Díjlovagló- és díjruhá-verseny. E hó 24-én tartotta meg az Országgy Magyar Gazdasági Egyesület' a Tattersall' telepen díjlovagló- és díjruhá-versenyt, őrsai közönség jelenlétében és kedvező időben. A versenyen megjelent a Lovasági Főbizottság és családja, kiket a rendező-bizottság' élen Zoltán Elek nyugalmazott altábornagy fogadott. Jelen volt a versenyen: Darányi földmivélségügyi miniszter, Dessewffy Aurél gr., Ardassy Aladár gr., Nemeskür Kiss Pál államtitkár, Brón Győzőváry Géza honvédelmi miniszter, Gromont Dezső államtitkár; a fővárosban élő tábornokok: Lovasági Főbizottság elnöke, a családtagok számban, báró Krísvámszer közös hadügyminiszter, a helyőrség tisztikara és őrsai előkelő közönség. A díjruháti verseny, a melyen az előző éveken mindig fordultak elő balesetek, az idén baj nélkül folyt le. A kitűzött díjakat a jury a következőképpen ítélte oda. I. Díjlovaglásnál: I. díjat 2000 koronát és 6 Földse a király tiszteletdját Brudermann Adolf ulj. Ornag' Genil' nevű lován nyerte. II. díjat 1000 koronát és Frigyes főherceg tiszteletdját Wisauer Ferdinánd ulj. Ornag' Terén' nevű lován. III. díjat 400 koronát és Lobkovitz Résző herceg tiszteletdját: Haller Miksa szekerőrszónagy 'Confesse' nevű lován. V-ik díjat 200 koronát és az 'Lorber Norbert' szekerőrszónagy 'Lorber Norbert főhadnaggy 'Petranka' nevű lován Kaempfl Emanuel tüzérszázados. V-ik díjat 200 koronát és a cs. és kir. honvédelmi miniszter tiszteletdját: Zech Arnold báró tábornok 'Furcsa' nevű lován Moys Elemer honvédszázados főhadnaggy. V-ik díjat 200 koronát és a magyar királyi pontonális miniszter tiszteletdját: Székely Komán ulj. főhadnaggy 'Sali' nevű lován. VII-ik díjat 100 koronát és az 'Országgy Magyar Gazdasági Egyesület' tiszteletdját: Kessler A. szekerőrszónagy 'Harry' nevű lován. VIII-ik díjat 100 koronát és az 'Országgy Magyar Gazdasági Egyesület' tiszteletdját: Pongrády Arthur huszár százados 'Furuzo nevű lován. II. Díjruhásnál: I. díjat 1000 koronát és Jozsef főherceg tiszteletdját: Ahmny Andor h. huszár főhadnaggy 'Schime-Dich' nevű lován. II. díjat 800 koronát és a 'Magyar Lovaregylet' tiszteletdját: Hoffmann Lipót huszár ornagy 'Gála' nevű lován: Prónay Sándor honvédszázados főhadnaggy. III-ik díjat 300 koronát és 'Budapesti Szekerőrszónagy' tiszteletdját: Spilka Géza h. huszár főhadnaggy 'Daisi' nevű lován. IV-ik díjat 200 koronát és a 'Radapesti Tattersall' tiszteletdját: Komposcht Alfonz főhadnaggy 'Czigány' nevű lován. V. díjat 200 koronát és az osztrák Landwehr miniszter tiszteletdját: Dehinsky Miklós h. huszár főhadnaggy 'Ocsi' nevű lován. V-ik díjat 200 koronát és a m. kir. lován delmi miniszter tiszteletdját: Prónay Sándor h. huszár főhadnaggy 'Morgó' nevű lován. VII-ik díjat 100 koronát és az 'Országgy Magyar Gazdasági Egyesület' tiszteletdját: Jálcs Andor dragnonyos hadnaggy 'Bandit' nevű lován. VIII-ik díjat az 'Országgy Magyar Gazdasági Egyesület' tiszteletdját: Máky Izor h. huszár százados 'Jávaváló' nevű lován. Rakosky Jenő h. huszárhadnaggy. III. József báró nádl. I. díjat 500 koronát és Ferenz Ferdinánd főherceg tiszteletdját Bereczky Andor honvédszázados hadnaggy 'Xeli' lován Jóny Ferdinánd honvédszázados százados. II. díjat 200 koronát és Otó főherceg tiszteletdját Kariébródy Jozsef gróf ulj. százados 'Bohny' nevű lován. III-ik díjat 100 koronát és a

m. kir. honvédelmi miniszter tiszteletdíját: *Wittenberg György* honvédtuszárnak Szászok honvédtuszárnak főhadnagy. IV-ik díjat 100 koronát és az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tiszteletdíját: *Dolányi Miklós* huszárfőhadnagy „Leopold” nevi lován.

Nemzetközi fogatos kaplógépverseney.
Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” a Nyitra-ármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve május hó 31-én nemzetközi fogatos kaplógépverseneyt rendezt. Töt-Megyeren. A versenye 6 gyáros 12 állomásos s legutóbbi szerkesztői kaplógépet jelentelt be és pedig *Cernuszky Et Comp.* egy-egysoros búgép, *Bercynka Et Comp.* egy darab-4-soros repakapó gépet. *Kemény János* gyönyörű gyáros egy többiag porhanyótt és kapló gépet, *Kühne* Edé egy drb egyetemes kapló-gépet. *Frappier Samu* (Sack Rudolf képviselője) egy egyetemes kaplógépet kettős fogatra, egy egyszerű kaplógépet egyes fogatra hat sorral, egy darab sorokzápló eszközt, mely állítható töltöttség és egy darab gyomirtót, végül egy egysoros repakapó gépet. *Clayton Shuttleworth* egy darab Planet Junior soromlót. A kaplógépverseney tehát tekintve bejelentelt különbség szerkesztői gépeket, igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkzik. A verseny délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. Vonatközeledek: ugy Budapest, mint Bécs felől a legkedvezőbb. A versenyerület közelvénél a vasútállomás mellett fekszik.

A gyapjú ára. Feszült kiráncsiásgal várta az érdeklést a londoni gyapjúaukciók kezdését és ez, sajnos, újból árcsökkenést hozott és pedig teljes 10%-ot a mérinó gyapjúknál és 5-10%-ig terjedő csökkenéssel. Használó kedvezőtlen lefojásu lett a múlt héten megtartott losonci vásár, amelyen körülbelül 1200 q felhozatal mellett a tavalyi árkához képest mindössze és egyes esetekben 5, esetleg 10% ártöbblettel tñt elő. Ezen losonci gyapjúvásáron a rég megszokott veszőrege jelent meg, kik a kitudán sikerült mostani gyapjúkat nem nagy vételrekk mellett tudták beszerezni. Mindezek felsorolása után megállapítjuk, hogy az 1899-ik éven kezdődött új szép áremelkedés árucikkünkben majdnem teljesen elenyészett és ma ott állunk, hogy a versy áremelkedésből, mely január hó végéig körülbelül 50%-ot tett ki, alig maradt 10% emelkedés, a tavalyi, vagy is 1899-ik árkához képest.

Ezen lényeges visszaesés indokát abban lóli, hogy az emelkedés foka az ausztráliai produkció kevesedésbe, azóta megváltozott. A ledonai aukcz óra igen mennyiségű telt bejelentve. A posztgyárirmányok emelkedéit árait a fogyszón gyöközősimeg a legtöbb esetben visszautasította, ami által a gyárosok kénszerítve voltak csekélyebb értéki nyeresémmel, mint gyapjót és más egyéb állásokról felhasználásra áttérni, ami viszont a gyapjú fogyasztást lényegesen befolyásolta, helyesebben csökkentette.

El nem halgathatjuk, hogy ezen nagy árcsökkenés egyik okozója szinte az annyira

kifogásolt határidő-üzlet volt. Francezországban, Belgiában, ennek főbővén Antwerpenben tudvalegillig épp oly rendszeres határidő-üzlet van alkalmazásban mosott gyapjúban, illetőleg az ebből gyártott fonalakban, mint egyéb termékekben pl. a gabonában, vagy olajban. Ezen határidő-üzlet gyakorlásánál épp oly divatosak azok ugynevezett biánkó-eladások, melyeket joggal a gazdálkodás és az egész kontinensen kifogásol. Ezen határidő-üzlet keretében az annyira emelkedett gyapjúknak folytatni a spekulációt nagymértvű eladásokat eszköztől, azon feltevében, hogy amilyen fordulásokhoz volt az áremelkedés, épp oly mértékben következnek be a reakció. Sajnos, a tények igazoltak ezen spekulások manőverjét és ismét a gazdálkodás nénytelen ennek kárát elszívendvi. Hogy azonban a mostani visszaesés elérté határát és további csökkenéstől tartani nem kell, onnan következtetjük, mert a mostani árállás már mérsékelt, a raktárak Magyarországon és általában a monarchiában a szó legteljesebb értelmében kiürítve, az új produktum készletlenül vökre fog találni, kiknek ezen áru a következő hónapokban tovább is csökkenéssel van. És mivel végül a tenyészés az utóbbi években amenny is igen szerény méretű volt, nem kell tartanunk attól, hogy a helybeli piacon olyan készletek halmozódának fel, melyek az üzlet általánosan ügészésnek tartott konstellációján csorbát üténének.

Remélhetleg a felderítő melegező napok folytán a folyóvizék hőmérséke emelkedik és a mosások, usztatások jól fognak sikerülni.

Ezeknek feltevében a miskolci gyapjúaukció június hó 13-án fog megtartani, nekösökra azután a pesti vásár is, mely vásárokat hívata lesznek a gyapjúraak alkulását iránytani.

Kiszagadt tanulmány kirándulása. A kereskedelmi miniszter által engedélyezett menetid-kezdémmény, időközben a m. kir. Államvasutakon 1899 év szeptember hó 1-től, a m. kir. Államvasutak kezelése alatt lóli. é. vasutakon pedig f. évi január hó 1-től érvényes személyijáratába, mint állandó jellegű kedvezmény a következők szövegével vezetett fel. Feltűi kiszagadt és vezetők, ha legalább tizen a bálnóli, fogarasi és mezőhegyesi ménésbirtok, valamint földmives-iskolák, végül a paulis-baraczkai szőlőtelep megtekintésére és vissza együtt utaznak, valamely gazdasági egyesület által kiállított aláírt és hivatalos pecsétjével ellátott igazolvány alapján a m. kir. Államvasutak és a kezelő alatt álló összes helyi érdekű vasutak vonalain személy- és vegyes vonatokon, a III. osztályban, III. osztály fél menetid fizetése mellett utazhatnak. Ezen kedvezmény tehát most már díjszábaslag rendszeresítve lévén, azíránt úgy az állomási, mint a vonatkísérő közegek teljesen tájkozva vannak és mivel a kedvezmény magál már 2 év átm. kir. Államvasutak igazgatósága, hanem a tanulmány-kirándulást rendező gazdasági egyesület által kiállított igazolvány alapján vehető igénybe, a kedvezmény engedélyesése s igazolványok kiállítása végett a m. kir. állam-

vasutak igazgatóságához fordulni nem szükséges. Csakis ha a kirándulókban p. o. 50-800 személy veszt részt, szükséges lesz a kirándulás idejé s a kiránduló számat az illető kirándulási állomás főnökével egy-két nappal előbb közölni, hogy az illető a szükséges helyek biztosítása iránt kelő időben intézkedhessen. A szóbanforgó menetid-kezdémmény azonban csakis oly tanulmány-kirándulásokra vonatkozt igénybe, melyek a földmívelési miniszter előzetes engedélye alapján szerveztetnek.

Állatforgalmi korlátozás. Az állatforgalom szabályozása tekintetében Ausztráliával létrejött kiegyezés megállapodás alapján, Ausztria ellen jelenleg a következő állatforgalmi korlátozások vannak érvényben. 1. A *sertésborsz* *uralgása* miatt tilos a sertéseknek a Magyarországal szomszédos és sertésborszszal fertőzött *ausztriai Wimmensaustrai* városból, valamint az osztrák tengerpart *Falosa* kerületéből Magyarországra való behozatala. 2. A *ragadó száj- és körmőfájás uralgása* miatt tilos a hasított körmü állatoknak a Magyarországal szomszédos és ragadó száj- és körmőfájással fertőzött *ausztriai Leytha* melletti *Breck, Floriof, Hattelsch* és *Möding* kerületekből, *végül auburnian Kimpung* kerületéből Magyarországra való behozatala. A bevitelre szánt állatok hatóságilag kiállított marhalevelekké látandók el, amelyek igazolják, hogy a származási helyen és az ezzel szomszédos községekben, illetőleg a határos községekben álló körzetben, a szállítást megelőző 40 nap alatt nem uralkodott el azon állatokra nézve ragadó és bejelentési kötelezést alá tartozó betegség. Ha az ily helyről származó állatok közt a rendeltetési állomáson járvány jelenléte állapított meg, úgy az ilyen állatszállítmány — amennyiben az állatoknak vasutú állomással végányynyal egybekötött nyilvántartás alapján a szállítást megelőző 40 nap alatt nem uralkodott el azon állatokra nézve ragadó és bejelentési kötelezést alá tartozó betegség — a származási hely feloldó állomásra visszaküldeték. A tilalom ellenére behozott állatszállítmányok az 1888. évi VII. t. c. 155. §-ához képest elközbondók.

Az Ármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi május hó 28-án, hétfőn délelőtt 9 órakor igazgató-választmányi ülést tart. Főbb tárgyak: Beszámoló a Gazdasági Egyesületnek Országos Szövetségnek folyó évi május hó 8-án tartott gyűléseiről. Dolmánytermelők és kertészek közti jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslat. Törvényjavaslat a birtokos és gazdáltság közötti jogviszony szabályozásáról A vármegye területén rendezendő díjazással egybekötött kél kiállítással.

Csikódiáns Zentán. A Zentai Gazdakör f. évi június hó 4-én péntekn második bizottság delután 3 órakor díjazással egybekötött csikó-kiállítás rendez. A díjazás csakis zentai gazdák pályázhatnak. Egyeséves csikók állami, vagy engedélyezett magán tenyésztő való származás igazolando. A nyort díjak 10% a kiállítás költségeinek részbeni fedezésére a pénztárnál levonatik.

Szólókarókidemények díjkedvezménye. A torontói és tenevür-mádsói helyiérdekl vasutak vonalain szőlőgazdaságban felhasználá-

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb

magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

os. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, VI., Andrássy-ut 23.

Földbirtokosok, gazdák és raktár-vállalatok stb. figyelmébe.

Austria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézetem

ajánl igen csekély kölcsönj mellett 96 0/1 mtr. és 48 0/1 mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

vasuti waggonok és más mezai termékek betakarására szolgáló ponyvákat, továbbá 12 0/1 mtr. nagyságu, behordásig alkalmas szekérponyvákat, miáltal saját ponyvának beszerzése megtakaríthatik. Ugyiszint

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerezhetőek be új és használt

telített ponyvák,

valamint szekérponyvákat 7 korona és 9 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, lizsi és korpás zsákok stb.

Minden 50%-kal olcsóbb mint bárhol.

Őcska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V. Arany-János-utca 12.

TELEFON.

Sürgöny-cím:

Nagel Adolf, Budapest.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:
BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám

Elvállal: Kőzponti, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, csióstatok, szivattyúk, vízrövidítők, emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és rézium váladékokból nyert gázok értékesítését és az ő készítőinek létesítését, városok, iskolák, nagyobb épületek és gyárak számára. Tervek, költségvetések, jóváhagyó előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőszén- és szén raktáron

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DIREZDAI MOTORGYÁR

Réevy-Társas. (ezelőtt HULE) 1-1307 és locomobiljait.

szabadalmazott szerkezettel.

Minden kiállításon és versenyen első díjakkal és érmékkel kitüntetve.

Vasárnapok: Gellért Ignác és Társas. Budapest, V. Teréz-kört 41. FŐKÖRMELEY BUDAPESTEN.

Importált eredeti

angol kosok

kaphatók:

PICK OSWALD-nál

BUDAPEST,

VIII., Külső-Kereszt-ut 1. sz.

Magyar Fenyőmag Pergető Gyár

erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA ZALA-EGERSEGEN.

Ajánl mindennemű hazai s külföldi legmagasabb osztraképességű új és lomblevell

Erdei vetőmagvakat

TÖLGYMAGKOT s gyümölcsfa magvakat.

Kihűtve diazokszóval, arany és arisztótermel s számos erdészeti hatású elemző nyilatkozattal.

431

Árjegyzék bérmentve.

HIRDETÉSEK

felvetettek a kiadóhatalmán

BUDAPEST,

1900. május 26-ik szám.

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

Chicagói aratógépgyár.

Kévekötoaratógép. Marokrakóaratógép.

Fűkaszalógép. Szénagyűjtő-gereblye.

Kaszabesítő. Kévekötozsinog.

Nemrég nyitottuk meg Budapestben új üzletünket és azt magunk vezettük egyenesen saját üzemünk szerint. Ezen időnyben szolgálhatunk tiszta manillaköltésnyel, melyet chicagói gyárunkban gyártottak.

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

WILLIAM J. STILLMAN, igazgató.

Budapest, V. Váci-ut 38. szám.

Sertéstenyésztők figyelmébe.
A 13652. szám alatt szabadalm.
SOMOGYI GÉZA-féle
 állatok emésztését elősegítő por
mindenféle
sertésbetegségek
 ellen
sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgyá egy eljárás, áll a tápor előállítására, melyet állatok, különösen sertések egy folyékony, vami szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Né a tapasztalatok bizonyították, és ezzel tápporal ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékony hat, és mennyiben annak elrendelőképességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet az étellel együtt bevesz a sertés, a gyomorból megemésztés után a vékonybélbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szűz edény (bolyhai) által felszívódnak a tápláló szervek erein keresztül a vérbe viténs és ezáltalán véredény által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint bőséges hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredményvel jár és bármely állattól alkalmaszható.

Használati utasítás.

Ha az állat nem eszik és nem emészt, hetenként 2-szer 3 deka 1/2 evőkanállal adandó naponta.

Ha az állat gyengékedik, az első két nap 5 deka 2/3 evőkanállal naponta.

Arzonban, ha betegségre megy át, két napon át 8 deka 4 evőkanállal etetendő.

A por kevés, big eldobé keverendő.

Elismerő levelek legnagyobb uradalmakból vannak.

Kapható mindenütt.

1/4 kg. doboz 90 fillér (45 kr.), 1/2 kg. doboz 1 korona 80 fillér (90 kr.)

41 Készítő **SOMOGYI GÉZA, Arad.**

Actiengesellschaft

Stahlwerke

Weissenfels

ezelőtt Goepfinger & Co.

Weissenfels, Oberkrain.

Szab. aczellőrdők.

A hordóban levő folyadék nem veszt súlyából kizsírva, felzavada és apadék által. Nincs tözvérszűrés.

Petroleum, benzín, festékek, spirítusz, kapható minden olajok, alkáliák stb. részére.

Az amerikai szabadalmazott aczellőrdők forrasztás nélkül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Haszonbérleti hirdetés.

Néhai Mattyasóvszky Lipót örökösei tulajdonát képező Bars vármegyében, Néver és Belád községek határában fekvő birtokai f. é. október hó 1-től tizenkét egymásutáni évre haszonbérbe adtnak:

613 hold	346	□ 61 szántóföld,
35	„ 132	„ rét,
24	„ 1005	„ legelő,
13	„ 530	„ kert,
1	„	„ szőlő,
9	„ 1168	„ betlelek, utak, stb.

720 hold 790 □ 61, 1200 □ 61ével számítva.

Két majorral, kavicsolt országút mellett a bars-taszári, vagy a zsitva-ujfalusi h. é. vasuti állomástól 8—9 km.-nyi távolságban. Néveren egyemeletes, 18 szobás kastélyllyal, parktal és gyümölcsössele.

Berehli szándékozik felhívatnák, hogy zárt ajánlataikat a felajánlott haszonbér 10% o-ának, mint bánatpénznek csatolásával

f. év június hó 15-ig

alulirothoz küldjék be, hol a haszonbérletre vonatkozó részletes feltételek is megfudathatók.

Kelt Néveren, u. posta Nagy-Heresztény, 1900. május hó 19-én.

őzv. Mattyasóvszky Lipótné, s. k.

Birtokeladás.

Erddéj legszebb s legtermékenyebb vidékén, **Kolozsvártól csak 1/2 órányira** az Aranyos völgyében, Aranyos-Örökös község határában fekvő és a szomszéd községekől ehhez tagosított összesen 1483 katasztrális holdat név birtok, mely áll 830 hold szántó, 72 hold kert, 359 hold rét, 20 hold szőlőhely, 50 hold legelő, 15 hold berek és 32 hold földadó alá nem eső területből, — a belsősgben terjedelmes és szép park közepette két különböző, teljes kényelmit szép úr lakházzal és a szükséges egyéb melléképületekkel, gyümölcs és veteményes kerttel, — továbbá a tagban tisztiak, cselédházak, istállók és egyéb gazdasági épületekkel: — szabad kézből eladó, — Helyben van és sürgőnyállomás. — A birtokot ötvenczer forint tözvérszűrés köztelenül terzheli.

Ha eladásával alkusz mellőzésével

Szacsay Dénes

Kolozsvárt lakó ügyvéd van megbízva.

GÉPOLAJAT,

u. m. válédő tisztá olvajalatt, csefőrdű savtalanított repezoleajat, stb. dízmórsirt, szalonnát és szalonnáról lerakott sőt.

Fertőtlenítő szereket, u. m. karbolav, karbolpor, creolin, zoldgálicet stb. részleges karbololeumot, keserűsöt csúsaszt stb.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfutás mellett vásárolók löherét, luczernát és egyéb magvakat és kerek min-tásztó trívcs ajálkokat.

AJÁNLÓK:

Kocsikénőcsőt, Petroleumot,

Zsákokat, takaró- és székpronyókat, kát-

rányfestékeket, fedőtakot,

MÜTRÁGYÁT

Olaz szaponárját tisztá vaatos gyűke-

rekből örlve.

Mellett vásárolók löherét, luczernát és egyéb magvakat és kerek min-tásztó trívcs ajálkokat.

Luczernát, löherét, fűmagvakat

minden csebra és minden egyéb gazdasági czikkel

Vetőmagot a legújatnyosabb áron és garantált jó min-tóságban.

Mellett vásárolók löherét, luczernát és egyéb magvakat és kerek min-tásztó trívcs ajálkokat.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyozsim i „CERES” Budapest.

BUDAPESTEN,

v. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

HAMPEL JÓZSEF

gép- és lénczavattgyára
WIEN, III/7., Hellwagstrasse 10.

ajánlja szab.
lénczavattuyit
rétek, konyhakertek, díszkertek és falkövek vízment levezetésére. Munkakö-
pesség óránként 200—800 hectoliter.

Lőjárgány

1—4 katonának egyszerre való hasz-
nálásához. Nékülözhetetlen mely ku-
682 taknál.
Használt lénczavattuyak és járgány-k
állandóan rakliron vannak.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötélek — Svojsie állomásal való forgalomban kinttettelt

díjtelen érvényen kívül helyezése.
A szab. osztrák-magyar államvasutitársaság Svojsie állomás, mely czupán az
ottani ezukorgy forgalmát köveültette, f. é. június 1-én beszüntített és ennek
következőben az osztrák-magyar vasuti kötélek II. rész 2 díjbanak fuzet 46 és 63.
oldalak ezen állomásra kinttettelt eszmopóti díjtelenen ugyan időpontot kezdve
érvényen kívül helyezteket.

Budapest, 1900. május 10-én.

A nagy kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is

A nagy kir. államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1900 évtől május hó 1-től.

A vonatok INDULÁSA Budapestről.

A vonatok ERKEZÉSE Budapestre.

A kelteli pályaudvaron		A nyugati pályaudvaron	
idő	vonat	idő	vonat
11:10	Debrecenre	11:10	Debrecenre
11:20	Ózsvárra	11:20	Ózsvárra
11:30	Ózsvárra	11:30	Ózsvárra
11:40	Ózsvárra	11:40	Ózsvárra
11:50	Ózsvárra	11:50	Ózsvárra
12:00	Ózsvárra	12:00	Ózsvárra
12:10	Ózsvárra	12:10	Ózsvárra
12:20	Ózsvárra	12:20	Ózsvárra
12:30	Ózsvárra	12:30	Ózsvárra
12:40	Ózsvárra	12:40	Ózsvárra
12:50	Ózsvárra	12:50	Ózsvárra
13:00	Ózsvárra	13:00	Ózsvárra
13:10	Ózsvárra	13:10	Ózsvárra
13:20	Ózsvárra	13:20	Ózsvárra
13:30	Ózsvárra	13:30	Ózsvárra
13:40	Ózsvárra	13:40	Ózsvárra
13:50	Ózsvárra	13:50	Ózsvárra
14:00	Ózsvárra	14:00	Ózsvárra
14:10	Ózsvárra	14:10	Ózsvárra
14:20	Ózsvárra	14:20	Ózsvárra
14:30	Ózsvárra	14:30	Ózsvárra
14:40	Ózsvárra	14:40	Ózsvárra
14:50	Ózsvárra	14:50	Ózsvárra
15:00	Ózsvárra	15:00	Ózsvárra
15:10	Ózsvárra	15:10	Ózsvárra
15:20	Ózsvárra	15:20	Ózsvárra
15:30	Ózsvárra	15:30	Ózsvárra
15:40	Ózsvárra	15:40	Ózsvárra
15:50	Ózsvárra	15:50	Ózsvárra
16:00	Ózsvárra	16:00	Ózsvárra
16:10	Ózsvárra	16:10	Ózsvárra
16:20	Ózsvárra	16:20	Ózsvárra
16:30	Ózsvárra	16:30	Ózsvárra
16:40	Ózsvárra	16:40	Ózsvárra
16:50	Ózsvárra	16:50	Ózsvárra
17:00	Ózsvárra	17:00	Ózsvárra
17:10	Ózsvárra	17:10	Ózsvárra
17:20	Ózsvárra	17:20	Ózsvárra
17:30	Ózsvárra	17:30	Ózsvárra
17:40	Ózsvárra	17:40	Ózsvárra
17:50	Ózsvárra	17:50	Ózsvárra
18:00	Ózsvárra	18:00	Ózsvárra
18:10	Ózsvárra	18:10	Ózsvárra
18:20	Ózsvárra	18:20	Ózsvárra
18:30	Ózsvárra	18:30	Ózsvárra
18:40	Ózsvárra	18:40	Ózsvárra
18:50	Ózsvárra	18:50	Ózsvárra
19:00	Ózsvárra	19:00	Ózsvárra
19:10	Ózsvárra	19:10	Ózsvárra
19:20	Ózsvárra	19:20	Ózsvárra
19:30	Ózsvárra	19:30	Ózsvárra
19:40	Ózsvárra	19:40	Ózsvárra
19:50	Ózsvárra	19:50	Ózsvárra
20:00	Ózsvárra	20:00	Ózsvárra
20:10	Ózsvárra	20:10	Ózsvárra
20:20	Ózsvárra	20:20	Ózsvárra
20:30	Ózsvárra	20:30	Ózsvárra
20:40	Ózsvárra	20:40	Ózsvárra
20:50	Ózsvárra	20:50	Ózsvárra
21:00	Ózsvárra	21:00	Ózsvárra
21:10	Ózsvárra	21:10	Ózsvárra
21:20	Ózsvárra	21:20	Ózsvárra
21:30	Ózsvárra	21:30	Ózsvárra
21:40	Ózsvárra	21:40	Ózsvárra
21:50	Ózsvárra	21:50	Ózsvárra
22:00	Ózsvárra	22:00	Ózsvárra
22:10	Ózsvárra	22:10	Ózsvárra
22:20	Ózsvárra	22:20	Ózsvárra
22:30	Ózsvárra	22:30	Ózsvárra
22:40	Ózsvárra	22:40	Ózsvárra
22:50	Ózsvárra	22:50	Ózsvárra
23:00	Ózsvárra	23:00	Ózsvárra
23:10	Ózsvárra	23:10	Ózsvárra
23:20	Ózsvárra	23:20	Ózsvárra
23:30	Ózsvárra	23:30	Ózsvárra
23:40	Ózsvárra	23:40	Ózsvárra
23:50	Ózsvárra	23:50	Ózsvárra
00:00	Ózsvárra	00:00	Ózsvárra

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosra.

A kelteli pályaudvaron		A nyugati pályaudvaron	
idő	vonat	idő	vonat
11:10	Debrecenre	11:10	Debrecenre
11:20	Ózsvárra	11:20	Ózsvárra
11:30	Ózsvárra	11:30	Ózsvárra
11:40	Ózsvárra	11:40	Ózsvárra
11:50	Ózsvárra	11:50	Ózsvárra
12:00	Ózsvárra	12:00	Ózsvárra
12:10	Ózsvárra	12:10	Ózsvárra
12:20	Ózsvárra	12:20	Ózsvárra
12:30	Ózsvárra	12:30	Ózsvárra
12:40	Ózsvárra	12:40	Ózsvárra
12:50	Ózsvárra	12:50	Ózsvárra
13:00	Ózsvárra	13:00	Ózsvárra
13:10	Ózsvárra	13:10	Ózsvárra
13:20	Ózsvárra	13:20	Ózsvárra
13:30	Ózsvárra	13:30	Ózsvárra
13:40	Ózsvárra	13:40	Ózsvárra
13:50	Ózsvárra	13:50	Ózsvárra
14:00	Ózsvárra	14:00	Ózsvárra
14:10	Ózsvárra	14:10	Ózsvárra
14:20	Ózsvárra	14:20	Ózsvárra
14:30	Ózsvárra	14:30	Ózsvárra
14:40	Ózsvárra	14:40	Ózsvárra
14:50	Ózsvárra	14:50	Ózsvárra
15:00	Ózsvárra	15:00	Ózsvárra
15:10	Ózsvárra	15:10	Ózsvárra
15:20	Ózsvárra	15:20	Ózsvárra
15:30	Ózsvárra	15:30	Ózsvárra
15:40	Ózsvárra	15:40	Ózsvárra
15:50	Ózsvárra	15:50	Ózsvárra
16:00	Ózsvárra	16:00	Ózsvárra
16:10	Ózsvárra	16:10	Ózsvárra
16:20	Ózsvárra	16:20	Ózsvárra
16:30	Ózsvárra	16:30	Ózsvárra
16:40	Ózsvárra	16:40	Ózsvárra
16:50	Ózsvárra	16:50	Ózsvárra
17:00	Ózsvárra	17:00	Ózsvárra
17:10	Ózsvárra	17:10	Ózsvárra
17:20	Ózsvárra	17:20	Ózsvárra
17:30	Ózsvárra	17:30	Ózsvárra
17:40	Ózsvárra	17:40	Ózsvárra
17:50	Ózsvárra	17:50	Ózsvárra
18:00	Ózsvárra	18:00	Ózsvárra
18:10	Ózsvárra	18:10	Ózsvárra
18:20	Ózsvárra	18:20	Ózsvárra
18:30	Ózsvárra	18:30	Ózsvárra
18:40	Ózsvárra	18:40	Ózsvárra
18:50	Ózsvárra	18:50	Ózsvárra
19:00	Ózsvárra	19:00	Ózsvárra
19:10	Ózsvárra	19:10	Ózsvárra
19:20	Ózsvárra	19:20	Ózsvárra
19:30	Ózsvárra	19:30	Ózsvárra
19:40	Ózsvárra	19:40	Ózsvárra
19:50	Ózsvárra	19:50	Ózsvárra
20:00	Ózsvárra	20:00	Ózsvárra
20:10	Ózsvárra	20:10	Ózsvárra
20:20	Ózsvárra	20:20	Ózsvárra
20:30	Ózsvárra	20:30	Ózsvárra
20:40	Ózsvárra	20:40	Ózsvárra
20:50	Ózsvárra	20:50	Ózsvárra
21:00	Ózsvárra	21:00	Ózsvárra
21:10	Ózsvárra	21:10	Ózsvárra
21:20	Ózsvárra	21:20	Ózsvárra
21:30	Ózsvárra	21:30	Ózsvárra
21:40	Ózsvárra	21:40	Ózsvárra
21:50	Ózsvárra	21:50	Ózsvárra
22:00	Ózsvárra	22:00	Ózsvárra
22:10	Ózsvárra	22:10	Ózsvárra
22:20	Ózsvárra	22:20	Ózsvárra
22:30	Ózsvárra	22:30	Ózsvárra
22:40	Ózsvárra	22:40	Ózsvárra
22:50	Ózsvárra	22:50	Ózsvárra
23:00	Ózsvárra	23:00	Ózsvárra
23:10	Ózsvárra	23:10	Ózsvárra
23:20	Ózsvárra	23:20	Ózsvárra
23:30	Ózsvárra	23:30	Ózsvárra
23:40	Ózsvárra	23:40	Ózsvárra
23:50	Ózsvárra	23:50	Ózsvárra
00:00	Ózsvárra	00:00	Ózsvárra

A vonatok érkezése Buda-Ciszérvánra kitérőre.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára
NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja:
Magyarország
legjobb és
legjobb 7583
vetőgépet.

szabad kiváltható kupa-
csuklósokkal alkalmas!

5 ik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA-DRILL

legjobb, továbbá szab. „Perfektó” oleo és igen jó, könnyű vetőgép.
legjobb szerkesztel Saek-re észteri aszerkelt, boronát, járógépet, tréningűgép,
rotált és mindenféle gazdasági gépet.

„Planet Jr.” rsz. kézi-toló repakapa és tölőtőgép, a 10 frt.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1 Kézikönyv ingyen és bérmentve
2 15-16 lepp. kézik. 15-16.
3 Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.

1 Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.
2 15-16 lepp. kézik. 15-16.
3 Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.
4 15-16 lepp. kézik. 15-16.

Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.
1 Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.
2 15-16 lepp. kézik. 15-16.
3 Kézikönyv 10. 15-16 lepp. kézik. 15-16.
4 15-16 lepp. kézik. 15-16.

Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejgazdaságokban, szeszgyárakban stb. kitűnően bevált
évek óta

Porcellán-Email-Festékünk (Pef)

mint elegáns fal és mennyezet mázólat, melyen penészes és gombaképződés lehetetlen. Mindenkor mosható, kemény, porcellánzerű felülettel nyúj, mely tej és vajkezelést helyiségek, érnákházak, konyhák, fűrdőszobák, folyosók, istállók, kiscsokk stb. részére felelté elegendő.

Bessemer-festékünk (védjegy álló)

mint feltűnően megbízható rozsdavédő szer mindenféle vaszerkezetre, vas és hullám bordókat, tartók, keréktárcsák, részek, gépek stb. részére. — Hat évtizeddel is kitűnő korszakot tesz. Tartósabb, csapadékos és a különböző behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium és olajfesték.

Kimerítő ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

Kapható

egész éven át legelő rendű fiatal
nehéz

erdélyi igás ökör

**Papp Antalnál,
Szamosujvárt.**

A készlet egész éven át állandóan
500—1000 darab. 909

Magy. kir. államvasutak.
Igazgatóság.

Hirdetmény.

(Méréselt áru körutazási jegyek Bécsből a magas Tátrába.)

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az 1900. évi május hó 1-től szeptember hó 30-ig. Bécsből a magas Tátrába és onnan Budapestre át Bécsbe való utazásra kiadandó külön körutazási jegyek érvényesítésre az eddigi 30 napról 45 napra hosszabbították meg és megengedik, hogy ezen körutazási jegyekkel az utazás Poprad-Felkőről Dobosán át vagy visszatér — a vasúton való utazás megszakítása mellett — folytatható legyen.

Ezen jegyek az I. osztályban 60, a II. osztályban 40 korona áron a szab. osztrák-magyar államvasutársaság és a Ferdinánd császári ésaki vasút bécsi állomásán, továbbá ugyancsak Bécsben a Thea. Cook & Son, Schenker és Társa és Nagel & Wortmann magán jegyárusító irodáiban, valamint a m. kir. államvasutak bécsi menetjegyi irodájában (Kärntnering) kaphatók, a hol a szükséges egyéb felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1900. május 11. szám.

(Utánny. nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Ló-eladás.

Gróf Berchtold Lipótné, szül. gróf Károlyi Ferdinánd
6 Méltóságig árpádhalmi angol félvér méneseiből származott

2 db 4 éves kanca, apja: „Betyár“	ang. telivér
2 „ „ herélt, apja: „Betyár“	„ „
1 „ „ kanca, apja: „Millerjung“	„ „
4 „ „ herélt, apja: „Prinz Frederick“	„ „
1 „ „ herélt, apja: „Fenygyerek“	„ „

Összesen: 11 db 4 éves csikó eladó.

Szíves megkeresések

az uradalmi tisztartóshoz
Árpádhalm, u. p. Orosháza intézendők. 951

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénylárs.

szarvasmarha, borjú, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományba küldött állatoknak — kivétel nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az állatokkal szembeni jogainak teljes kimerése. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfizető előteret egyjuti határolásig megállapított kamattal mellett.

Vasúti küldemények címenekdől:

Vásárpénztár, Budapest, Fereczváros.

Levél, sürtyen, telefonon; VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST. 35

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító-művek

gabonaraktárak (silos) részére.

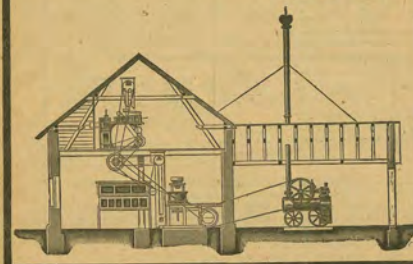
GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke

BUDAPESTEN, V. ker., Külső váci-ut 46. szám.

Városi irodákban Neugebauer Gy. úrnál V. Dohány-utca 1. sz. felvilágosítások színién kaphatók.

E I S Ő

magyar

gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

Harminczkettedik üzemév! A gyapjúnyírás közéletével a t. cz. Harminczkettedik üzemév! gyapjutermeleők és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjúmosó gyárunkra

irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját ajánljuk.

■ ■ ■ Az 1899. évi gyapjuforgalmi érték 4.000.000 koronára rugott. ■ ■ ■

KIVÉTEL: Osztrák, Német-, Francia-, Orosz-, Olasz, stb. országok.

■ ■ ■ Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk. ■ ■ ■

A mosott gyapju után sem rakározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyers-gyapju bizományi-osztályunk

elvétele mindenemre zártos (szenny) és uszlatolt (háttomosított) gyapju anyr állapotban való bizományi eladását, a tegmárskétebb feltételek mellett, A külföldi textiltáji piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju

jobb értékesítésére képeket bennünket. Kimerítő felvilágosítással kívánunk a szöszszelg szolgálni.

AZ IGAZGATÓSA G

831

Magy. kir. Államvasutak igazgatósága.
65940/900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. Államvasutak budapesti északi főműhelyében levő munkás vendéglőnek (kantinnak) és a hozzá tartozó vendéglős-lakásnak 1900. évi augusztus hó 1-től számított öt évre leendő bérbeadásra ezenel nyilvános pályázat hirdettetik. Az emeltett műhelyben körülbelül 1500 munkás dolgozik; a vendéglő-helyiség a magy. kir. Államvasutak részéről el van látva a legkiszélesebb berendezési tárgyakkal.

A feltételek a pályázati határidő lejártig naponta déli 8-2 óráig az igazgatóság vezértekirásában (Vl. Andrásy-ut 75. sz. I. emelet) és a m. á. v. északi főműhelynek főnökségénél (Kőhányai-ut) általannal átvehetőek vagy posta útján is megzerehetőek.

Az ajánlatok lepecsételve és „Ajánlat a 65940/900. számhoz budapesti északi főműhelyi vendéglő bérletére 1900. évi június hó 20-ának déli 12 óráig a magy. kir. Államvasutak vezértekirásának adandók át, vagy oda posta útján küldendők meg.

Az ajánlatok ajánlattevő és a feltételek egy példányát kellően kitöltve csatolni tartozik.

A csatolt feltételek ajánlattevő által két tann elfutemésben mellettr irrandók alá és ajánlattevő az ajánlatban ezt is tartozik kijelenteni, hogy a feltételeket ismeri és mindenben elfogadja.

Bánátpénzt a felajánlott bérösszegnek legalább 10%-a készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapároban legelőnyöseb 1900. év június hó 15-ének déli óráig a magy. kir. Államvasutak főpénztáránál letendő. Az ajánlatban ennek megjelölésre a letéti-jegy számának kitüntetés mellettr megjelölendő, de a letéti-jegy nem csatolandó.

Nem kellően kitöltött vagy olyan ajánlatok, melyek a kitűzött határidő lejártja után érkeznek vagy végre azok, melyekre nézve a bánátpénz nem tételést je, égvélembe nem vételnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad. A magy. kir. Államvasutak igazgatósága azonban fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megzárás nélkül letétzésre szerint szabadon választáshozon, esetleg újabb ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Budapest, 1900. május hó 15-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Eladó állatok.

Gróf Zichy János ur nagy-lángi uradalmában lenyész-
irány változtatás következtelen eladásra kerül
42 drb magyar tehén és 36 drb üsző,
a következő évjáratokból:

1 db öreg tehén			
2 „ 892-beli tehén	13 „	897 „	üsző
7 „ 893 „	7 „	898 „	„
9 „ 894 „	16 „	899 „	„
6 „ 895 „	„	„	„
17 db 896 „	„	„	„

Eladó továbbá vézsen átmetr

12 db öreg (fecskehasu) mangalicza kan		
40 „ „ „	„	emse
25 „ sülőd „	„	kan
20 „ „ „	„	emse

Megkeresések

központi felügyelői hivatalhoz
Nagy-Láng, Fejérm. intézendők. 942

Fairbanks mérlegek — legkiszélesebb mérlegszerkezetek.

A szabványosított Fairbanks-mérlegek szardos rendszernek, leelőnyöseb szerkezetekkel bírnak; a hidra tett terhet minden ponton: egyenlően mérlekelik.

Tartósság, pontoság és könnyű kezeléskészség fogja az használatát, mint a külföldön a legelőnyöseb díjat nyert legkiszélesebb mérlegek. **Gazdaságos, szakszerű, marhas, zsák- és raktári**

mérlegeinket

csészérek és a eszák magzóelő szerkezeteknél fogva különösen a gazdaság, gazdaság és szardalmak részére a legelőnyösebb szerkezetek. A jutányos árúban, melyet nyulaknál számitott jobb kiváló típusú mérlegek áránál nem magasabbak, a hi-telenség, csomagolás és levez vasúti való feladás költsége már befizetve van. — **Gazdasági egyenlő tárog árkezelésben részesülnek.** Bíráltsanak állami felügyelőktől áll. Megrendelésük közvetlen központi irodáinkhoz, Andrásy-ut 14. emeleténél. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GEPYARTI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,
BUDAPEST, Andrásy-ut 14. Gyár: Kllés Vázlat-ut 156.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Oroszország Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapesti Közelekt).

Árak:

nagyban waggon-rakományonként a Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasúti szállítási költség a különböző távolságot rendelési állomásként szerint 130-140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyenlő tárog részére 2 frt 30 kr., nem tárogknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árt egyenlő tárog pénz-tárhoz beküldeni kérik; a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

PAUCKSCH, BUDAPEST, József-kör ut 25.

H. PAUCKSCH részvénytársaság
főkelepe.

Törzsgyárunk LANDSBERG a/w.

gépgyár, vasöntőde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely

53 éves fennállása óta
vint legkiválóbb különlegességét
egjobban jövedel-
mező

rendezett be a

legújabb rendszer szerint.

50 év óta körülbelül 1800 telepet áll-
ítottunk fel.

Szállítjuk továbbá a szükséges berendezéseket szőlőművelők,
keményítőgyárak, tejgazdaságok számára, átvesszük régi szesz-
gyárak teljes alakítását és egyes szeszgyári gépet vagy készüléket is leg-
jútányosabban szállítunk.

Megkereséseket **Paucksch, Budapest, József körút 25. számra** kérjük.
(Gyártelep: Kőbánya.)

A világhírű és hasznokban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai
„Deering“-féle fűkaszalógepeket,
marokrakó aratógepeket és
kévekető aratógepeket,

valamint szeszes vasból
és aczéiből készült

szénagyűjtőgepeket

(őgröblyöző) van szerencsém
párkányomnak aként ajánlat, hogy
hogy minden általam szállított ilyen gé-
nek használatáigért és jó munkájáért,
nemkülönbön anyagának költségét el-
vállalom a felelősséget.

Szükséglet esetén kérem a megrende-
léseket ezen gépekre nekem már most
fűzdel, mert azokat korlátozott számban
hasznom Amerikából, megérkezéskor,
hogy kései rendelkezéseket legnyább
szükségemre már nem lenne képes fog-
szolgálni.

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője

BUDAPEST, V., Váci-körút 52. szám.

Arjegyekkel és előrendű bizonyítványokkal kívántra készséggel szolgálok.

Magyar királyi államvasutak.

1900.

Zágrábi Üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak zágrábi Üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgya-
ként hirdeti a zágráb–fiumei vasúti Buzsácz állomáson létesítendő körvezető magas-
építményi munkákra, u. m. a felföldeli épület megföldlása, árművészek áthelyezése,
új emeletes örház és mellékeplétek építése.

A tervek, a költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályá-
zati felhívás, a munkák végrehajtásához kértet költségek tájékoztató és
Üzletvezetőség pályafeltárási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
A nyomtatványok ugyanezt a koronáért és a tervek 6 koronáért meg is szerethetők.
Az ajánlatokat legkésőbb 1900. május hó 30-án déli 12 óráig kell benyújtani aul-
ított üzletvezetőség 1. sz. osztályánál (Terence József ut 19. sz., 1. sz. emelet).

Az ajánlatokat 1. koronás, az ajánlati mellékleteit ívenként 30 filléres helyettesít-
előt, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a m. kir.
államvasutak Buzsácz állomáson létesítendő magasépítményi munkákra.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fogadók figyelembe vételül. Az ajánlat
benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. május hó 29-én 12 óráig 900, azaz
kilencszáz Korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi Üzletvezetősé-
gének gyűjtőosztályánál aköz kézpénzben, aköz állami letétkre alkalmas értékpá-
pírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatkor nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jejjzett árfolyam szerint, de nem névterítken felül
számláltandók és azoknak az összes még esedékessé nem vált részvényekkel el kell
látva lenni.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alap-
jául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tervtervényről számadók fel.
Zágráb, 1900. május hóban.

A magy. kir. államvasutak Üzletvezetősége.
(Utányomást nem díjazunk.)

The Johnston Harvester Co.

amerikai aratógépgyár BATAVIA N.-Y. Amerika.

Ajánlja az egész világon legjobb hírnévnek örvendő utólréhetetlen

fűkaszalóit,

marokrakó aratógepeit,

kévekető aratógepeit és

egész aczél gyűjtőit

a legtekéletesebb kivitelben, olcsó árban teljes szavatosság mellett.

Ábrás árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál

Bächer Rudolf

és

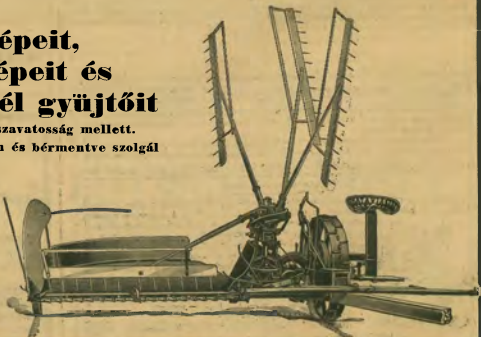
Melichar Ferencz

gépgyárosok, mint

magyarországi vezérképviselőink

BUDAPEST,

VI., Nagymező-utcza 68. szám.

Mindenki az 10 pengő 90 fillér... 42 fillér, 100 fillér... 100 fillér...

KIS HIRDETESEK

Ha az eladó... a tulajdonos... a tulajdonos... a tulajdonos...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekből válassza szükkeleg levélbelyegzet vagy levelezőlapot kifizetésre.

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS.

Segédizési... állás... munkás... munkás... munkás...

Lonka Árnin úr

felvétel... felvétel... felvétel... felvétel... felvétel...

ÁLLÁS KERESKŐK.

A gróf Esterházy-féle esküvői... esküvői... esküvői... esküvői... esküvői...

Szerény.

ingyeni... ingyeni... ingyeni... ingyeni... ingyeni...

Fóliámszék.

szék... szék... szék... szék... szék...

Igy

jó hát... jó hát... jó hát... jó hát... jó hát...

Felgazdasági

szőlő... szőlő... szőlő... szőlő... szőlő...

ÁLLATOK.

5 éves... 5 éves... 5 éves... 5 éves... 5 éves...

Isztartó

Rambouillet Precoc

tenyészkosok

Julianus áron eladók.

Uradalmi igazgatóság

Személyi, pozsonv.

Yo kshire

szék... szék... szék... szék... szék...

VEGYÉSEK.

Pümagyak

legjobb... legjobb... legjobb... legjobb... legjobb...

Radwaner és Rónal

BUDAPESTEN V. Nádor-u. 8. sz. J. G. SCHMIDT

Előrendelt birtok!

szék... szék... szék... szék... szék...

ELADUNK

kölsön adunk

Aljánok

Cuprin-port

PONYVÁKAT,

TERMEYEN

ZSÁKOT

repceponyvakát

KOHNS ÉS STEIN

BUDAPEST, V. Béla s. 5

„Agricol“

Ausztria, Magyarország és Oroszországban szabadalmozott...

F. Pender & Co

szappangyára 70

TRIST

Via Libertana n. 3

Kiváló szállítókész és közlekedő díjaz

szappangyára 70

Mindenem

ZSÁKOK,

vizhatón és nyers takaró

PONYVÁK

legmegbízhatóbb beszerzési forrás

Fischer J.

nyonya- és zsáknagy Budapest.

Nagykorona-u. 18. Minták ingyen és bérmentve. 445

Vásárlók

szárított gyógynövényeket

székfűvel, császár fűvel, macskajeggyel, nadragulya fűvel...

Cuprin-port

legjobb és legolcsóbb ötvör a szék és burgonya penészjára ellen.

Sullin-port

iszap és legjobbatöltő anyagok gyártására szolgáló...

lenni Kékfűvel, Cseoln, Karbolsavat, Kezeri szék,

Enlón és Kalmus gyökér, csodás, sávos, szappanfűzöld, valamint ólzott és gundás, vegyereket.

Kén-port

16 n. peronka.

DETSINYI FRIGYES.

Budapest.

V. Marokkai-2. a. Fekete 977. Kalyász.

Egy éves

szék... szék... szék... szék... szék...

Tej

szék... szék... szék... szék... szék...

Kosárbetét

Epizootiák... Epizootiák... Epizootiák... Epizootiák... Epizootiák...

A kosárbetét árak: 6 lőrengi géphez 60 kor. 8 70 10 90

Megrendelő esetén a kosár szállításának mérete beküldendő

Bajzant Ignác,

Székhelyid. 702

Idegének birtok-szerzése,

Dr. Baross János.

Ár: 3 korona.

Megrendelőt valamennyi könyvkereskedésben és a „Közletk“ kiadóhivatalában

BUDAPEST, IX., Üllői-út 25.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános kiírással kéri meg a hírdet a Környáros előület létesítéséhez szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ügytervezés, a szerződési feltételek, az ajánlati minta, a pályázat felhívása, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestre a magyar kir. államvasutak igazgatósága magvasutinyi igazgatóságán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 14. szám) és Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám) tekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi június hó 16-án délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Az ajánlatok egy korán, az ajánlat mellékletei levélben 50 filleres bérlettel 1900. évi június hó 15-én délután 12 óráig nyújthatók be Zágrábon az illetékes ügyosztályán (VI. Terék-kört 56. szám, II. emelet 10. szám).

Magyarországi

szőlő... szőlő... szőlő... szőlő... szőlő...

25 év

szék... szék... szék... szék... szék...

Járó

szék... szék... szék... szék... szék...

Klein és Spitzer

Ki-Zsell kereskedők

Munkács

157

növedék ökor és üsző borjakat

szék... szék... szék... szék... szék...

157

Eredeti

Rambouillet

kosok

157

mindenkor nagyobb

menyiségben, áras

választékban kaphatók

prof Herberstein

Albert

uradalmi igazgatóságán

1. Stritsek,

Nerovaország.

Értekezések

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

157

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőkéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),
„Martellin“ dohánytrágyát, Kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Legújabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek
a legolcsóbb áron.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

A Szegedi kenderfonóglyár részv.-társ. Szegeden

ajánl arató gépekhez való elismert kitűnő minőségű

manila kévekötfőnőnal,

valamint egy külön eljárással a czéának époly jól megfelelően előállított, több nagy uradalomban kipróbált, 20%-al olcsóbb kévekötfőnőnal magyar kenderből minden aratógépek szerkezetnek megfelelő gombolyagban.

Ugyanott gazdasági kötlárnak és valódi kenderzsákok jutányos árban kaphatók.

822

Egyesült Budapest fővárosi takarékpénztár

Képzett igazgató: V. ker., Dersky-utca 4.

Működési osztály: VII. ker., Kerepesi-út 9.

Segéd osztály: V. ker., Fő-utca 2. szék.

Teljesítési osztály: VI. ker., Andrássy-út 2.

Bevezetési alapoké:

9.000.000 kor., névra szóló 15,000 db 600 kor., névért. részvényre felosztva.

Tartaléktőkéké:

Rendes tartalékalap	11.077.586.36	korona.
Külön	1.015.589.06	"
Rendkívül	400.000.—	"
Összesen:	12.493.175.42	korona.

Közlönyökkel ad telekkétszervezet fővárosi leglátogatottabb és vidéki földtulákokra képzésben és zálogvetésben a becsérték 50 százalékáig.

A zálogvetésben lezárt területekre, — melyeknek mindezt a takarékpénztárnál díjmentesen átvehető — kivételök okának mellékelendők:

Főbírítoknál:

- a) a legújabb lezárt földterület teljes lezártkörű kivonat;
 - b) a b. sz. azonosított kivonat; (1901. évi);
 - c) az adókönyv vagy adóhivatali bizonyítvány a fizetés adóllal;
 - d) az azonosított kivonat; (1901. évi);
 - e) az építkezre vonatkozó tiszteletdíjak kivonat; (1901. évi);
 - f) az u. n. azonosított bizonyítvány, mely a község bizonyítvány az iránt, hogy a kataszter birtokában felelt birtok mit hitelezési kötelezettségben van felvéve.
- Kivételök, hogy mindig megváltó birtok birtokos, adó-váltó vagy birtokosoké mellékelendők.
- Közponokközponok** rendelkezés határára különben felmondó a kamatokrak megrendelési előlegesen lezárt kölcsönök kikötése mellett adnak. A kamattal a takarékpénztár és a kölcsönökre által megállapított tárgy kévén.
- A takarékpénztárnak a és fel számlákra zálogvetésben adott kölcsönök után közzéteendő a kamat egyben az évi átlagkamat a és fel számlákra megrendelő fél évi előlege részletekben.
- A zálogvetések kikötésének megállapított áron vételnek vissza.
- Az intézeli zálogvetések a tiszteleti wapi árfolyamon a takarékpénztár mind a négy osztályának pénztárára kaphatók.

Szegedi Zsákok.

Gabonaszakókat
nyers és vitementesen feltett
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászón- és
Kendergylár
Salsmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest, 20. sz.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCSZI-UT 1443. SZÁM.

Első és egyedül magyar special gépgyár.

GYÁRTÁNYOK: az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:
Csukorgylárak, Sörgylárak, Malásgylárak és Szeszgyárak teljes berendezés és alkalakítás.
Szaktechnikai mezőgazdasági szeszgyárak és csukorgylárak terén.
Szeszgyárak berendezése hosszabb lejárta törlessége kölcsön m-llet.
Minden szakbányó feloldogtatással, tervvel, költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Mezőgazdasági eszközök mint hajlóerő gyártmányok a **HOFFMEISTER-GŐZMOTOR** a legjobb, a legolcsóbb és legbiztosabb gép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. — Csaplérés és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénrel, fával, szénrel és minden egyéb hulladékkal. — Minden nagyrésben, 1/2 lőerőtől kezdve egészen 30 lőerőig járunk. 8173

